

Ευρωπαϊκά Πρότυπα Ποιότητας για το Σπίτι του Παιδιού (Barnahus)

Προώθηση Πολυθεματικής και Διπληρεσιακής Ανταπόκρισης σε
Παιδιά-Θύματα και Μάρτυρες βίας – Κατευθυντήριες γραμμές

The **PROMISE Project series** www.childrenatrisk.eu/promise

Εκδότης: Council of the Baltic Sea States Secretariat and Child Circle

Συγγραφέας: Olivia Lind Haldorsson, Child Circle

Πρόλογος και βασικές συνεισφορές: Bragi Guðbrandsson, The Government Agency for Child Protection, Iceland

Ομάδα εμπειρογνομώνων:

Gordana Buljan Flander, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Åsa Landberg, Psychologist and Psychotherapist
Resmiye Oral, Child Protection Program, University of Iowa
Carl Göran Svedin, Barnafrið – Nationellt kunskapscentrum, Linköping University

Ανασκόπηση του νόμου και καθοδήγηση:

Rebecca O'Donnell, Child Circle

Ανασκόπηση και Καλές Πρακτικές:

Janet van Bavel, Children and Youth Trauma Centre, Haarlem
Tea Brezinscak, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Britta Bäumer, Child and Adolescent Psychiatric Trauma Unit, Barnahus Stockholm
Ylva Edling, Child and Adolescent Psychiatric Trauma Unit, Barnahus Stockholm
Ólöf Ásta Farestveit, Barnahus Reykjavik
Anna Frank-Viron, Children's House, Childrens Protection Department, Social Insurance Board
Turid Heiberg, Council of the Baltic Sea States Secretariat
Peter van der Linden, Verwey-Jonker Institute Anna Nelsson, Barnahus Linköping
Rebecca O'Donnell, Child Circle
Anna M Pettersson, Barnahus Linköping
Ana Marija Spanic, Centre for Child and Youth Protection, Zagreb
Andrea Wagner Thomsen, Centre for Children, Youth and Families, National Board for Social Services

Βασικές συνεισφορές:

Michael van Aswegen, TUSLA Ireland
Dainora Bernackiene, Children Division, Family and Communities Department, Ministry of Social Security and Labour, Lithuania
Andreea Bijii, Save the Children Romania

Laura Celmale, Association Center Dardedze, Latvia
Adina Mihaela Codres, Ministry of Labour, Family, Social Protection and Elderly, National Authority for the Protection Children Rights and Adoption, Romania
ESZTER Foundation, Hungary
Maria Keller-Hamela, Empowering Children Foundation, Poland
Vasiliki Kourri, Hope for Children CRC Policy Center, Cyprus
Ann Lind-Liiberg, Department of Children and Families, Ministry of Social Affairs
Viola Läänerand, Child Protection Unit, Estonian Social Insurance Board, Estonia
Andrea Moehringer, ChildHood Germany
Lauris Neikens, Children and Family Policy Department, Ministry of Welfare, Latvia
Beata Wojtkowska, Empowering Children Foundation

Βασική ανταλλαγή μεταξύ χωρών:

Βουλγαρία: Social Activities and Practices Institute (SAPI)
Κύπρος: Hope for Children CRC Policy Center and Ministry for Social Services
Αγγλία: NHS England
Εσθονία: Child Protection Unit, Estonian Social Insurance Board and Department of Children and Families, Ministry of Social Affairs
Γερμανία: ChildHood Germany
Ουγγαρία: Barnahus Szombatehly, ESZTER Foundation and Hungarian Church Aid
Ιρλανδία: Irish Police Force and TUSLA
Λετονία: Association Center Dardedze and Children and Family Policy Department, Ministry of Welfare
Λιθουανία: Children Division, Family and Communities Department, Ministry of Social Security and Labour and State Social Home, „Užuovėja“
Λουξεμβούργο: Ministry of Education, Children and Youth
Μάλτα: FSWS-Appogg, Child Protection Services
Πολωνία: Empowering Children Foundation
Ρουμανία: Ministry of Labour, Family, Social Protection and Elderly, National Authority for the Protection of Children Rights and Adoption and Save the Children Romania
Σκωτία: Children First Scotland and Scottish Courts and Tribunal Service

Επιμελητές:

Rebecca O'Donnell
Daja Wenke

Περιεχόμενα

Πρόλογος	2
Εισαγωγή	4
Το μοντέλο Barnahus	7
Βασικά κοινά κριτήρια του Barnahus	9
Τα Ευρωπαϊκά πρότυπα του Barnahus	11
Το κλειδί στην ανάγνωση των Προφίλ των Προτύπων	12
Πρότυπο 1: Βασικές αρχές και cross-cutting (οριζόντιες ή διατομεακές) δραστηριότητες	14
Πρότυπο 2: Πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία στο Barnahus	22
Πρότυπο 3: Ομάδα-Στόχος	26
Πρότυπο 4: Φιλικό περιβάλλον προς το παιδί	28
Πρότυπο 5. Διυπηρεσιακή διαχείριση περιστατικών	30
Πρότυπο 6: Δικανική συνέντευξη	35
Πρότυπο 7: Ιατρική εξέταση	40
Πρότυπο 8: Υπηρεσίες θεραπείας	42
Πρότυπο 9: Ανάπτυξη ικανοτήτων	45
Πρότυπο 10: Πρόληψη: Ανταλλαγή πληροφοριών, ευαισθητοποίηση και ενίσχυση επαγγελματικών ικανοτήτων	47
Συνδέοντας τις διατάξεις, τις νομικές υποχρεώσεις και τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Barnahus - Επισκόπηση	49

Πρόλογος

Τα *Ευρωπαϊκά Πρότυπα για το Σπίτι του Παιδιού* αποτελούν την πρώτη προσπάθεια στην Ευρώπη για να καθοριστούν οι αρχές των παρεμβάσεων και υπηρεσιών που αναφέρονται ως μοντέλο «Barnahus». Το όνομα Barnahus («Σπίτι για παιδιά») προέρχεται από την Ισλανδία, όπου ιδρύθηκε το πρώτο Barnahus το 1998. Από τότε, έχουν δημιουργηθεί πολλά Barnahus, κυρίως στις σκανδιναβικές χώρες.

Η σχεδόν καθολική επικύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) συνέβαλε στην επείγουσα σύγκληση των πολιτικών και των πρακτικών για την ευημερία των παιδιών στην Ευρώπη, υποστηριζόμενη από την ενισχυμένη συνεργασία και τις κοινές προσπάθειες πολλών διαφορετικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών, επαγγελματικών σωμάτων και πανεπιστημίων. Σε αυτό μπορούμε να προσθέσουμε τον αντίκτυπο της Νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, τα οποία αποτάθηκαν στην UNCRC για έναν αυξανόμενο αριθμό αποφάσεων την τελευταία δεκαετία. Ως εκ τούτου, οι δύο διαφορετικές παραδόσεις παιδικής μέριμνας στην Ευρώπη –η διαδικαστική διαχείριση «Παιδική Διάσωση» αφενός και η προσανατολισμένη στην οικογένεια, λιγότερο επικεντρωμένη στο παιδί «Οικογενειακή υποστήριξη», αφετέρου– αντικαθίστανται ολοένα και περισσότερο από τις στρατηγικές που ενσωματώνει η UNCRC.

Οι εξελίξεις αυτές έδωσαν το πλαίσιο εντός του οποίου οι αρχές και η πρακτική του **Σπιτιού του Παιδιού** αναπτύχθηκαν και συνεχίζουν να εξαπλώνονται. Το Barnahus μπορεί να θεωρηθεί ως μια προσπάθεια να «λειτουργήσουν» τα δικαιώματα των παιδιών για επαρκή υποστήριξη και προστασία και τη δυνατότητα πρόσβασης σε φιλική δικαιοσύνη. Τα *Ευρωπαϊκά Πρότυπα Ποιότητας του Barnahus* ενσωματώνουν αυτές τις

λειτουργικές πρακτικές και πρέπει επομένως να θεωρηθούν ως κατευθυντήριες γραμμές σε ένα ταξίδι που αποσκοπεί στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των παιδιών-θυμάτων και μαρτύρων.

Το μοντέλο Barnahus υιοθετεί μια πολυθεματική και διυπηρεσιακή προσέγγιση, εξασφαλίζοντας τη συνεργασία διαφόρων υπηρεσιών (δικαστικών, κοινωνικών, ιατρικών) σε ένα φιλικό προς το παιδί χώρο, ο οποίος προσφέρει ολοκληρωμένες προς το παιδί και την οικογένεια υπηρεσίες, κάτω από μία στέγη. Ο πυρήνας του Barnahus στηρίζεται στην υπόθεση πως η αποκάλυψη του παιδιού είναι βασική τόσο για τον εντοπισμό και διερεύνηση της παιδικής κακοποίησης όσο και για σκοπούς προστασίας και θεραπείας.

Παρόλο που ο όρος «Barnahus» έχει ένα αρκετά σαφές νόημα, η διαδρομή του μέχρι να δημιουργηθεί και η οργανωτική του δομή διαφέρει μεταξύ των χωρών και πολλές φορές μέσα στις ίδιες τις χώρες. Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ομάδων-στόχων, της παράθεσης ρόλων και ευθυνών καθώς και του πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των εταίρων για την υλοποίηση των βασικών λειτουργιών. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, ποια επαγγέλματα εκτελούν δικανικές συνεντεύξεις, ποια πρωτόκολλα εφαρμόζονται και πώς παραδίδονται οι θεραπευτικές και ιατρικές υπηρεσίες.

Αυτές οι διαφορές στη λειτουργική οργάνωση υπογραμμίζουν την ευελιξία του μοντέλου και το πόσο έξυπνα προσαρμόστηκε σε διάφορα νομικά συστήματα, κοινωνικές δομές, πολιτιστικές παραδόσεις και επαγγελματικές πρακτικές στις διάφορες χώρες, γεγονός που αποτελεί πηγή έμπνευσης και ενθάρρυνσης για όσους θέλουν να δημιουργήσουν ένα Barnahus. Είναι σημαντικό ότι το Barnahus δεν αποτελεί ένα σταθερό μοντέλο αλλά μάλλον μια εξελισσόμενη πρακτική, έτοιμη να προσαρμοστεί στις περίπλοκες ανάγκες παιδιών που είναι θύματα ή μάρτυρες βίας.

Ακριβώς με την καθιέρωση ενός πλαισίου, μέσα στο οποίο υπάρχουν κάποιες δυνατότητες ευελιξίας και προσαρμοστικότητας, γίνεται αντιληπτή η σημασία των *Ευρωπαϊκών Προτύπων Barnahus*. Υπάρχουν βεβαίως περιορισμοί ως προς τον τρόπο με τον οποίο το μοντέλο μπορεί να εφαρμοστεί με διαφορετικό τρόπο, διατηρώντας παράλληλα την αυθεντικότητά του. Τα Barnahus ιδρύθηκαν στη βάση της πρακτικής τεκμηρίωσης, συμπεριλαμβανομένων δικανικών πρωτοκόλλων, θεραπευτικών παρεμβάσεων και ιατρικών εξετάσεων. Η πιστή εφαρμογή των αρχών του Barnahus, που είναι βασισμένες σε τεκμήρια, αποτελεί κρίσιμο σημείο όταν το μοντέλο εφαρμόζεται σε διαφορετικούς πολιτισμούς.

Σήμερα, οι αρχές και η πρακτική του Barnahus αντικατοπτρίζονται ρητά σε πολλά ευρωπαϊκά νομικά και πολιτικά πλαίσια από το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΤΕ) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση (2010)¹, την οδηγία του ΣΤΕ για φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη (2010)²,

την οδηγία του ΣΤΕ για φιλικές προς τα παιδιά κοινωνικές υπηρεσίες (2011)³, την οδηγία της Ε.Ε. για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας (2011)⁴ και την οδηγία της Ε.Ε. για τα ελάχιστα πρότυπα, όσον αφορά τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (2012)⁵.

Η μεγάλη πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών έχει αναλάβει τη δέσμευση να εφαρμόσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές και περιφερειακό δίκαιο στο οποίο βασίζεται το Barnahus. Η εφαρμογή των *Ευρωπαϊκών Προτύπων Barnahus* θα αποτελέσει, ενδεχομένως, ένα πολύτιμο εργαλείο για την ανάληψη αυτής της δέσμευσης.

Bragi Guðbrandsson, Μάρτιος 2017

1 Council of Europe Convention for the protection of children against sexual exploitation and sexual abuse (CETS N°201)

2 Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child friendly justice (Adopted by the Committee of Ministers on 17 November 2010 at the 1098th meeting of the Ministers' Deputies)

3 Council of Europe Recommendation on children's rights and social services friendly to children and families

4 DIRECTIVE 2011/93/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL 13 December 2011 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography

5 DIRECTIVE 2012/29/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 October 2012 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA

Εισαγωγή

Όταν ένα παιδί εκτίθεται σε βία, ένας αριθμός διαφορετικών παραγόντων συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών υπηρεσιών, υπηρεσιών ιατρικής και ψυχικής υγείας και φορέων επιβολής του νόμου, έχουν καθήκον να διασφαλίζουν και να προωθούν τα δικαιώματα και την ευημερία του παιδιού. Κάθε παράγοντας φέρει ξεχωριστή ευθύνη για να εξασφαλιστεί πως ο ρόλος του εκπληρώθηκε κατά τρόπο αποτελεσματικό και φιλικό προς το παιδί και πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού παραμένει η κύρια προτεραιότητα.

Όταν αυτοί οι φορείς δεν συνεργάζονται, το παιδί μπορεί να εμπλακεί σε παράλληλες έρευνες και αξιολογήσεις, να μετακινείται μεταξύ διαφορετικών φορέων και επιστημονικών κλάδων, προκαλώντας του ενδεχομένως επαναλαμβανόμενες και εκφοβιστικές εμπειρίες. Οι επανειλημμένες συνεντεύξεις με διαφορετικά άτομα, σε διαφορετικές τοποθεσίες και από διαφορετικές υπηρεσίες σε συνδυασμό με ανεπαρκείς μεθόδους συνέντευξης, έχει αποδειχθεί από την έρευνα και τις κλινικές εμπειρίες ότι συμβάλλουν στην επανατραυματοποίηση του παιδιού⁶.

Αυτό είναι ένα σοβαρό πρόβλημα, καθώς η αποκάλυψη του παιδιού είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της

προστασίας του, για τον καθορισμό της ανάγκης για σωματική και ψυχική ανάκαμψη και για την εξασφάλιση μιας επιτυχούς και φιλικής προς το παιδί⁷ ποινικής διερεύνησης και δικαστικής διαδικασίας⁸. Επιπλέον, οι ακούσιες ασυνέπειες μεταξύ συνεντεύξεων που διεξάγονται σε διαφορετικούς χρόνους, τοποθεσίες και από άτομα με διαφορετικό βαθμό επάρκειας, μπορούν να οδηγήσουν στην αναξιοπιστία του παιδιού ως μάρτυρα⁹.

Τα τελευταία χρόνια αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο πως η πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την εκπλήρωση των δικαιωμάτων των παιδιών-θύματων και μαρτύρων βίας στην προστασία, συμμετοχή, υποστήριξη και βοήθεια. Η πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία αποφέρει σημαντικά οφέλη τόσο στα παιδιά όσο και στους επαγγελματίες αλλά δεν συμβαίνει πάντα χωρίς προκλήσεις. Απαιτεί δέσμευση και επένδυση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Πρέπει να δημιουργηθούν στέρεα δομικά στοιχεία για μια λειτουργική και αποτελεσματική οργάνωση που να επιτρέπει στους οργανισμούς να συνεργάζονται με συντονισμένο τρόπο. Είναι σημαντικό να διαμορφωθεί η συνεργασία κατά τρόπο που να θέτει τα δικαιώματα, τις ανάγκες και τα συμφέροντα των παιδιών στο κέντρο.

Με βάση το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο και προσανατολισμό και το μοντέλο Barnahus¹⁰, το παρόν έγγραφο εισάγει δέκα πρότυπα καλών πρακτικών -τα «Ευρωπαϊκά πρότυπα Barnahus»- για πολυθεματικές και

6 Δείτε για παράδειγμα: Henry, Jim (1997). Following Disclosure, System Intervention Trauma to Child Sexual Abuse Victims. *Journal of Interpersonal Violence* 12: 499; Newgent, Rebecca A., Fender-Scarr, Lisa K. and Bromley, Jamie L. (2002). The Retraumatization of Child Sexual Abuse: The Second Insult. *National Institute for Trauma and Loss in Children*, Volume 2, Number 2, Fall 2002; Newlin, Chris, Cordisco Steele, Linda, Chamberlin, Andra, Anderson, Jennifer, Kenniston, Julie, Russell, Amy, Stewart, Heather and Vaughan-Eden, Viola (2014). *Child Forensic Interviewing: Best Practices*. U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention; Westcott Helen L. and Davies, Graham M (eds) (2002). *Children's Testimony: A Hand-book of Psychological Research and Forensic Practice*. Wiley Series of the Psychology of Crime, Policing and Law, July 2002; Jansson, Helene, Rathje, Pia and Gade Hansen, Søren (2015). *The experience of children testifying in court in cases of sexual abuse*. Sexological Clinic at PCK Copenhagen, Center for Sexual Abuse, Rigshospitalet Copenhagen and the National Council for Children, Denmark

7 Η φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη «αναφέρεται σε συστήματα δικαιοσύνης που εγγυώνται τον σεβασμό της αποτελεσματικής εφαρμογής όλων των δικαιωμάτων των παιδιών στο υψηλότερο

δυνατό επίπεδο» (Council of Europe, Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child-friendly justice and their explanatory memorandum 2011, p. 4.)

8 Οι ποινικές έρευνες και οι δικαστικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο εμπλέκονται τα παιδιά, μπορεί να διαφέρουν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξήγαγε εκτενή μελέτη σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών στις αστικές, διοικητικές και ποινικές διαδικασίες των 28 κρατών μελών της Ε.Ε., όπου συγκέντρωσε και αντιπρόβαλε όλες τις διαθέσιμες στατιστικές και δημοσίευσε συνοπτικές εκθέσεις πολιτικής και 29 εκθέσεις ανά χώρα για τους τρεις τομείς δικαιοσύνης (Summary of contextual overviews on children's involvement in criminal judicial proceedings in 28 Member States of the European Union, European Union 2014).

9 Δείτε υποσημείωση 6 για αναφορές.

10 Το μοντέλο Barnahus, το οποίο συζητείται περαιτέρω στο Κεφάλαιο 2, αναγνωρίζεται ως η κορυφαία πολυεπιστημονική και διυπηρεσιακή υπηρεσία για παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας. Δείτε υποσημείωση 12 για αναφορές.

διυπηρειακές παροχές για παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας στην Ευρώπη προσαρμοσμένες προς το παιδί. Το παρόν έγγραφο αποτελεί σύνοψη της πλήρους έκδοσης του οδηγού, ο οποίος εισάγει τα *Ευρωπαϊκά Πρότυπα Ποιότητας του Barnahus*¹¹.

Ο βασικός σκοπός των προτύπων είναι να παρέχει ένα κοινό λειτουργικό και οργανωτικό πλαίσιο που προάγει πρακτικές προς αποφυγή της επανατραυματοποίησης, εξασφαλίζοντας παράλληλα έγκυρες μαρτυρίες για το Δικαστήριο και τη συμμόρφωση με τα δικαιώματα των παιδιών για προστασία, βοήθεια και φιλική δικαιοσύνη.

Τα πρότυπα είναι μια συλλογή διατομεακών αρχών και δράσεων, βασικών λειτουργιών και θεσμικών ρυθμίσεων που επιτρέπουν φιλικές προς τα παιδιά, αποτελεσματικές και συντονισμένες παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων: 1.1 Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, 1.2 Το δικαίωμα του παιδιού να ακούγεται και να λαμβάνει πληροφόρηση, 1.3 Την πρόληψη αδικαιολόγητης καθυστέρησης, 2. Την πολυθεματική και διυπηρειακή οργάνωση, 3. Την ομάδα στόχο, 4. Το φιλικό προς τα παιδιά περιβάλλον, 5. Τον διυπηρειακό προγραμματισμό και τη διαχείριση περιπτώσεων, 6. Τις δικανικές συνεντεύξεις, 7. Την ιατρική εξέταση, 8. Τις θεραπευτικές υπηρεσίες, 9. Την ανάπτυξη ικανοτήτων και 10. Την πρόληψη: Ανταλλαγή πληροφοριών και δημιουργία εξωτερικών αρμοδιοτήτων.

11 Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

12 Η επανατραυματοποίηση αναφέρεται στη διαδικασία επανειλημμένης στοχοποίησης. Η επανατραυματοποίηση είναι η διαδικασία υποτροπής σε κατάσταση τραυματισμού που προκαλείται από ένα γεγονός, όπως πολλές ακροάσεις στο δικαστήριο ή αρκετές συνεντεύξεις.

13 Τα *Ευρωπαϊκά Πρότυπα Barnahus* προωθούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που περιλαμβάνει τον σεβασμό των δικαιωμάτων των παιδιών για ακρόαση και λήψη πληροφοριών, πολυεπιστημονική και διυπηρειακή συνεργασία με στόχο την αποφυγή επανατραυματοποίησης και την εξασφάλιση αποτελεσμάτων προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ολοκληρωμένες και προστιτές υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ατομικές και σύνθετες ανάγκες του παιδιού και της αναίτιας οικογένειας ή φροντιστών, εξασφαλίζοντας υψηλά επαγγελματικά πρότυπα, κατάρτιση και επαρκείς πόρους για το

Η πρακτική σύμφωνα με τα πρότυπα μπορεί να προλάβει την επανατραυματοποίηση¹² αφού διασφαλίζεται το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, το δικαίωμα του παιδιού ν' ακουστεί χωρίς επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις, η λήψη συνέντευξης από το παιδί και η υποστήριξη από εξειδικευμένους επαγγελματίες, η λήψη των συνεντεύξεων σε πολυθεματικό περιβάλλον, φιλικό προς το παιδί χώρο, η παροχή επαρκούς υποστήριξης στο παιδί και σε αυτούς που το φροντίζουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή μη υποχρεωτική εμφάνιση του παιδιού στο Δικαστήριο¹³.

Τα πρότυπα είναι εμπνευσμένα από προηγούμενη έρευνα στον τομέα αυτό, όπως είναι τα πρότυπα για διαπιστευμένα κέντρα υποστήριξης-προστασίας παιδιών της **National Children's Alliance**¹⁴ στις Η.Π.Α. και τα κριτήρια που αναπτύχθηκαν για την αξιολόγηση του Barnahus στη Σουηδία¹⁵. Έχουν αναπτυχθεί με τη βοήθεια εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών από το Barnahus και φιλικών προς τα παιδιά κέντρων που εργάζονται με παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας στην Ευρώπη. Βασίζονται σε αυτά που έχουν αποδειχθεί πως λειτουργούν και έχουν πραγματική προστιθέμενη αξία για το παιδί, την οικογένεια και τους επαγγελματίες που εργάζονται μαζί¹⁶.

προσωπικό που εργάζεται με παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας και την πρόληψη της βίας μέσω, για παράδειγμα, της ευαισθητοποίησης. Δείτε PROMISE Vision: <http://www.childcentre.info/promise/publications>

14 Standards for Accredited Members (National Children's Alliance, 2017) <http://www.nationalchildrensalliance.org/sites/default/files/downloads/NCA-Standards-for-Accredited-Members-2017.pdf>

15 Landberg, Åsa and Svedin, Carl Göran (2013). Inuti ett Barnahus, A quality review of 23 Swedish Barnahus. Stockholm, Rädda Barnen English: http://www.barnafrid.se/custom/uploads/2016/10/Inuti-ett-Barnahus_ENG.pdf

16 Τα πρότυπα έχουν αναπτυχθεί με προφορική και γραπτή εισήγηση της ομάδας εμπειρογνομόνων του έργου PROMISE με εμπειρογνώμονες από το Barnahus της Ισλανδία, το Barnahus του Linköping

Είναι σημαντικό τα πρότυπα να ενσωματώνουν ένα μοντέλο για εκπλήρωση των νομικών υποχρεώσεων που ορίζονται στο ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο. Το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο συνήθως απαιτούν τήρηση γενικών αρχών όπως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού και Η συμμετοχή του παιδιού, καθώς και ορισμένες ειδικές διατάξεις σχετικά με βασικές διαδικασίες, όπως είναι οι συνεντεύξεις με παιδιά-θύματα και η βοήθεια που τους παρέχεται. Τα πρότυπα ανταποκρίνονται στον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω νομικές διατάξεις μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινή πρακτική μέσω πολυθεματικών δράσεων και βασικών λειτουργιών του Barnahus. Τα πρότυπα ασχολούνται επίσης με τις θεσμικές ρυθμίσεις που υποστηρίζουν την πρακτική και, παρά το ότι σπάνια προβλέπονται από τον νόμο, απευθύνονται σε έγκυρες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή αυτών των νόμων¹⁷. Εν ολίγοις, οι θεσμικές ρυθμίσεις περιγράφουν τρόπους εργασίας που επιτρέπουν στις ομάδες να μεγιστοποιούν την ικανότητά τους να εκπληρώνουν καλύτερα τις νομικές διατάξεις¹⁸.

Τα πρότυπα έχουν διατυπωθεί για να διασφαλίσουν τη δυνατότητα μεταφοράς και προσαρμοστικότητας, αναγνωρίζοντας ότι θα ακρόαση

Μάθε περισσότερα

Η πλήρης έκδοση αυτού του οδηγού περιλαμβάνει ενδεικτικά παραδείγματα αξιοσημείωτης πρακτικής από εξέχοντες και φιλικές προς τα παιδιά υπηρεσίες Barnahus στην Ευρώπη, παρουσιάζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι διαφορετικοί τύποι υπηρεσιών και τα εθνικά πλαίσια έχουν δημιουργήσει διαφορετικές προσεγγίσεις, τηρώντας παράλληλα τις θεμελιώδεις αρχές, τις δραστηριότητες και τις ρυθμίσεις που περιγράφονται στα πρότυπα¹⁹.

(Σουηδία), το Barnahus της Στοκχόλμη (Σουηδία), το Κέντρο Προστασίας Παιδιών και Νέων στο Ζάγκρεμπ (Κροατία), το MDCK στο Χάρλεμ της Ολλανδίας, του Πανεπιστήμιο Linköping (Σουηδία) και το Πρόγραμμα Προστασίας του Παιδιού στο Πανεπιστήμιο της Αϊόβα. Μια εκτενής διαβούλευση σχετικά με τα πρότυπα και το παρόν έγγραφο πραγματοποιήθηκε μέσω προφορικής ανταλλαγής και γραπτής έρευνας με κυβερνητικά υπουργεία/αρχές ή/και αντιπροσώπους υπηρεσιών της Βουλγαρίας, της Κύπρου, της Εσθονίας, της Φινλανδίας, της Ιρλανδίας, της Γερμανίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας, της Ρουμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (Αγγλία και Σκωτία).

¹⁷ Τα πρότυπα είναι για παράδειγμα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη και προωθούν βασικά στοιχεία της φιλικής προς τα παιδιά δικαιοσύνης [προστικά (π.χ. πρότυπο 3 και 4), κατάλληλα για την ηλικία (π.χ. πρότυπα 1.1, 5, 6) ταχεία (π.χ. πρότυπο 1-3, 5, 6), επιμελή (π.χ. πρότυπο 5 και 6), προσαρμοσμένα στις ανάγκες του παιδιού (π.χ. πρότυπο 1.1-1.3, 5, 6), σεβόμενα το δικαίωμα στη δίκαιη διαδικασία (π.χ. πρότυπο 6), σεβόμενα το δικαίωμα συμμετοχής και κατανόησης της διαδικασίας (π.χ. πρότυπο 1.2), σεβόμενα το

δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή (π.χ. πρότυπο 1.1, 3, 4), σεβόμενα το δικαίωμα ακεραιότητας και αξιοπρέπειας (π.χ. πρότυπα 1.1, 3, 4)].

¹⁸ Ο πίνακας στο Κεφάλαιο IV παρέχει μια επισκόπηση των νομικών υποχρεώσεων και των διεθνών κατευθύνσεων που ενσωματώνονται στα πρότυπα. Αναφέρονται επίσης οι σχετικές νομικές διατάξεις και κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο κάθε προφίλ που περιγράφει τα πρότυπα στο Κεφάλαιο 3. Δείτε επίσης: O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and Inter-national Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series www.child-centre.info/promise/publications/

¹⁹ Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

των παιδιών και να ενημερωθούν οι απόψεις τους σχετικά με τη σύσταση της υπηρεσίας²⁰.

Το παρόν έγγραφο υιοθετεί τον ορισμό της βίας που ορίζεται στο άρθρο 19 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού: «όλες οι μορφές σωματικής ή ψυχικής βίας, τραυματισμού και κακοποίησης, αμέλειας ή

Το μοντέλο Barnahus

Το Barnahus («σπίτι για παιδιά» στα Ισλανδικά) αναγνωρίζεται ως ένα φιλικό προς το παιδί, πολυθεματικό και διϋπηρεσιακό μοντέλο, που ανταποκρίνεται σε παιδιά θύματα και μάρτυρες βίας²¹. Ο σκοπός του Barnahus είναι να προσφέρει σε κάθε παιδί μια συντονισμένη και αποτελεσματική διαχείριση και να αποτρέψει την επανατραυματοποίηση του κατά τη διάρκεια της έρευνας και των δικαστικών διαδικασιών.

Ένας βασικός ρόλος του Barnahus είναι να συμβάλει στην προσκόμιση έγκυρων αποδεικτικών στοιχείων για τις δικαστικές διαδικασίες, προκαλώντας την αποκάλυψη του παιδιού, ώστε να μη χρειάζεται να εμφανιστεί το παιδί στο Δικαστήριο στην περίπτωση δώξεως²².

20 Ένα εργαλείο εντοπισμού έχει αναπτυχθεί ώστε να προσφέρει ένα απλό μέσο για να εκτιμηθεί σε ποιες υπηρεσίες βρίσκεται η διαδικασία δημιουργίας ενός μοντέλου Barnahus που ενσωματώνει τα πρότυπα που παρουσιάζονται σε αυτό το έγγραφο. Το εργαλείο παρακολούθησης μπορεί να μεταφορτωθεί από την ιστοσελίδα PROMISE, www.childcentre.info/promise/publications/

21 Wenke, Daja and Heiberg, Turid (2017) Enabling Child-sensitive Justice: The Success Story of the Barnahus Model and its Expansion in Europe, Stockholm, The PROMISE Project Series, <http://www.childcentre.eu/promise/publications>, p 4. Δείτε επίσης: the EC REC-RDAP-CHIL-AG-2016 call which emphasises the Barnahus model: «proposals must aim to ensure a child-friendly response to violence against children that is interagency, multidisciplinary, comprehensive and, where possible, under one roof» (Barnahus/children's house model).

22 Στις περισσότερες χώρες, τα μεγαλύτερα παιδιά, συχνά άνω των 15 ετών, πρέπει να εμφανιστούν στο δικαστήριο, ακόμη και αν έχει πραγματοποιηθεί συνέντευξη στο Barnahus.

αμελούς μεταχείρισης, κακοποίησης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης».

«Παιδί» ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού: «οποιαδήποτε ανθρώπινη ύπαρξη κάτω των δεκαοκτώ ετών».

Για την διεκπεραίωση αυτού του ρόλου, το Barnahus προσφέρει μια ενιαία προσέγγιση που περιλαμβάνει την συνεργασία μεταξύ αρμόδιων αρχών και φορέων όπως η αστυνομία, οι κοινωνικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας και ο εισαγγελέας σε μια φιλική προς το παιδί υποδομή. Το Barnahus διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της γνώσης σχετικά με τη βία κατά των παιδιών²³.

δικαστικών διαδικασιών. Ένας βασικός ρόλος του Barnahus είναι να συμβάλει στην προσκόμιση έγκυρων αποδεικτικών στοιχείων για τις δικαστικές διαδικασίες, προκαλώντας την αποκάλυψη του παιδιού, ώστε να μη χρειάζεται να εμφανιστεί το παιδί στο Δικαστήριο στην περίπτωση δώξεως²⁴.

Για τη διεκπεραίωση αυτού του ρόλου, το Barnahus προσφέρει μια ενιαία προσέγγιση που περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ αρμόδιων αρχών και φορέων όπως η αστυνομία, οι κοινωνικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες

23 Τα σκανδιναβικά Barnahus έχουν διαφορετικούς βασικούς ρόλους: Δανία: Για να βοηθήσει τις τοπικές υπηρεσίες πρόνοιας παιδιών των δήμων, Ισλανδία: Για να συντονίσει τις παράλληλες έρευνες για την εγκληματικότητα και την παιδική μέριμνα, Νορβηγία: Για να διευκολύνει την ερευνητική συνέντευξη από την αστυνομία, Σουηδία: Για να συντονίσει τις παράλληλες έρευνες για την εγκληματικότητα και την παιδική μέριμνα (Bakketeig, Elisiv (2016)). Το μοντέλο Barnahus στις σκανδιναβικές χώρες. Έγγραφο που παρουσιάστηκε στο PROMISE - Regional conference and study visit, Linköping 28-29 November 2016. Based on Johansson, Susanna, Kari Stefansen, Anna Kaldal & Elisiv Bakketeig (in press, 2017): Implementing the Nordic Barnahus model: Characteristics and local adaptations. In Johansson, S., Stefansen, K., Kaldal, A. & Bakketeig, E. (red.). Collaborating against child abuse: Exploring the Nordic Barnahus Model.)

24 Στις περισσότερες χώρες, τα μεγαλύτερα παιδιά, συχνά άνω των 15 ετών, πρέπει να εμφανιστούν στο δικαστήριο, ακόμη και αν έχει πραγματοποιηθεί συνέντευξη στο Barnahus.

ψυχικής υγείας και ο εισαγγελέας σε μια φιλική προς το παιδί, υποδομή. Το Barnahus διαδραματίζει επίσης σημαίνοντα ρόλο στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της γνώσης σχετικά με τη βία κατά των παιδιών²⁵.

Βασικό χαρακτηριστικό των σκανδιναβικών Barnahus είναι η ενσωμάτωση τους σε εθνικές αρχές, όπως οι κοινωνικές υπηρεσίες, τα συστήματα υγείας και προστασίας των παιδιών καθώς και το δικαστικό σύστημα. Διαφορετικά εθνικά πλαίσια έχουν δημιουργήσει διαφορετικές θεσμικές ρυθμίσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου. Για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, το Barnahus είναι ενσωματωμένο ως λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών προστασίας παιδιών και σε άλλες εμπίπτει στο σύστημα υγείας ή στην επιβολή του νόμου. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζεται η πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία σε ένα φιλικό προς το παιδί περιβάλλον. Σε κάποια Barnahus είναι ο αστυνομικός που λαμβάνει συνέντευξη από το παιδί, σε άλλα είναι ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα Barnahus εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που λαμβάνει τη συνέντευξη από το παιδί λαμβάνει έχει λάβει ειδική εκπαίδευση σε δικανικές συνεντεύξεις με παιδιά, ότι υπάρχουν πρωτόκολλα που βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία για δικανικές συνεντεύξεις και ότι τα μέλη της πολυθεματικής ομάδας παρακολουθούν τη συνέντευξη σε παρακείμενο δωμάτιο.

Υπάρχουν πολυθεματικές και διυπηρεσιακές υπηρεσίες παρόμοιες με αυτές του Barnahus στην Ευρώπη με ποικίλο βαθμό συμμετοχής των

εθνικών υπηρεσιών υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών, του συστήματος προστασίας των παιδιών ή/και των τοπικών αρχών²⁶.

Μια άλλη σημαντική διάκριση μεταξύ της προσέγγισης Barnahus και άλλων πολυθεματικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, έγκειται στην επίσημη αναγνώριση του δικαστικού συστήματος. Ανάλογα με το δικαστικό σύστημα και μερικές φορές με την προσέγγιση και στάση των δικαστών, τα παιδιά σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες πρέπει να εμφανιστούν στο Δικαστήριο, ακόμη και αν υπάρχουν υποδομές για την ακρόαση των παιδιών σε ένα φιλικό προς αυτά περιβάλλον. Αυτό μπορεί να συμβεί, παρόλο που οι υπηρεσίες έχουν καταστεί μέρος των εθνικών και/ή τοπικών αρχών, π.χ. οι υπηρεσίες προστασίας των παιδιών ή το σύστημα υγείας.

Το μοντέλο του Κέντρου Προστασίας των Παιδιών (CAC)²⁷ στις Η.Π.Α. και το μοντέλο Barnahus μοιράζονται τον ίδιο γενικό στόχο για την αποτροπή της επανατραυματοποίησης και την παροχή πολυθεματικής ανταπόκρισης στο παιδί. Η αστυνομία και η εισαγγελική αρχή εμπλέκονται στην πολυθεματική διαχείριση, αλλά στο μοντέλο CAC, η υπηρεσία δεν ενσωματώνεται επίσημα στο δικαστικό σύστημα. Το παιδί πρέπει να εμφανιστεί ενώπιον του δικαστηρίου, αν υποβληθεί κατηγορητήριο, επειδή η κατάθεση δεν έχει ληφθεί υπό τους όρους της «δίκαιης διαδικασίας» όπως καθορίζεται στο αμερικανικό σύστημα. Ωστόσο, η CAC προετοιμάζει και στηρίζει το παιδί για τις δικαστικές διαδικασίες και διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο στη μείωση του αριθμού των περιπτώσεων κατά τις οποίες το παιδί πρέπει να αποκαλύψει την εμπειρία

25 Τα σκανδιναβικά Barnahus έχουν διαφορετικούς βασικούς ρόλους στις διάφορες χώρες: Φερ' ευεπίν στη Δανία για να βοηθήσει τις τοπικές υπηρεσίες πρόνοιας παιδιών των δήμων, στην Ισλανδία για να συντονίσει τις παράλληλες έρευνες για την εγκληματικότητα και την παιδική μέριμνα, Νορβηγία: Για να διευκολύνει την ερευνητική συνέντευξη από την αστυνομία, Σουηδία: Για να συντονίσει τις παράλληλες έρευνες για την εγκληματικότητα και την παιδική μέριμνα (Bakketeig, Elisiv (2016)). Το μοντέλο Barnahus στις σκανδιναβικές χώρες. Έγγραφο που παρουσιάστηκε στο PROMISE - Regional conference and study visit, Linköping 28-29 November 2016. Based on Johansson, Susanna, Kari Stefansen, Anna Kaldal & Elisiv Bakketeig (in press, 2017): Implementing the Nordic Barnahus

model: Characteristics and local adaptations. In Johansson, S., Stefansen, K., Kaldal, A. & Bakketeig, E. (red.). Collaborating against child abuse: Exploring the Nordic Barnahus Model.)

26 Δείτε για παράδειγμα: PROMISE Stakeholder mapping, <http://www.childcentre.eu/promise/publications>

27 Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα Κέντρα Υποστήριξης των Παιδιών επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: <http://www.nationalchildrensalliance.org/cac-model>

του, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα πως υπάρχει συντονισμένη ανταπόκριση από διαφορετικές υπηρεσίες για κάθε παιδί.

Άλλοι τύποι πολυθεματικών, φιλικών προς τα παιδιά, κέντρων έχουν συνήθως στόχο να μειώσουν την επανατραυματοποίηση και να προσφέρουν μια πολυθεματική διαχείριση αλλά δεν έχουν συστηματική συμμετοχή όλων των αρμοδίων εθνικών και τοπικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων της αστυνομίας και των εισαγγελέων. Ορισμένες από αυτές τις υπηρεσίες έχουν ενσωματωθεί στις εθνικές ή τοπικές υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες προστασίας παιδιών. Άλλα έχουν καθιερωθεί και λειτουργούν ως ανεξάρτητες υπηρεσίες και συμμετέχουν σε διυπηρεσιακή συνεργασία πιο ανεπίσημα.

Ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες υιοθέτησαν μια πολυθεματική-διυπηρεσιακή προσέγγιση για την προστασία των παιδιών χωρίς να προσφέρουν κοινές υπηρεσίες σε μια φιλική προς το παιδί υποδομή. Ενώ ορισμένα πρότυπα μπορεί να εφαρμόζονται σε τέτοιες διευθετήσεις, το PROMISE προωθεί την προσέγγιση «one-stop-shop», μέσω της οποίας προσφέρεται μια συντονισμένη διαχείριση σε φιλική προς το παιδί υποδομή. Στην πραγματικότητα, αυτό θεωρείται βασική προϋπόθεση για αποτροπή της επανατραυματοποίησης και εξασφάλιση της αποκάλυψης του παιδιού.

Το μοντέλο στην επόμενη σελίδα απεικονίζει τον τρόπο με τον οποίο δημιουργήθηκε το Barnahus στην Ισλανδία. Μάθε περισσότερα

Κάθε εθνικό πλαίσιο θα έχει τις δικές του ευκαιρίες και προκλήσεις για τη δημιουργία ενός Barnahus ή παρόμοιου μοντέλου. Η απεικόνιση πέντε διαφορετικών μοντέλων πιο κάτω και τα παραδείγματα καλών πρακτικών δείχνουν το πώς διαφορετικά εθνικά πλαίσια έφτασαν με ποικιλομορφία και εφευρετικότητα στο στήσιμο και τη λειτουργία ενός Barnahus ή παρόμοιων

φιλικών προς τα παιδιά υπηρεσιών, διατηρώντας παράλληλα τις βασικές αρχές και αξίες των προτύπων.

Βασικά κοινά κριτήρια του Barnahus

Το Barnahus προσφέρει ένα ασφαλές και φιλικό προς τα παιδιά περιβάλλον, συγκεντρώνοντας όλες τις σχετικές υπηρεσίες κάτω από μια στέγη.

1. Οι δικανικές συνεντεύξεις διεξάγονται σύμφωνα με πρωτόκολλο βασισμένο σε αποδεικτικά στοιχεία,
2. Η αποδεικτική ισχύς της δήλωσης του παιδιού διασφαλίζεται με τις κατάλληλες ρυθμίσεις σύμφωνα με τις αρχές της «δίκαιης διαδικασίας». Σκοπός είναι να αποφευχθεί η επανάληψη της δήλωσης εκ μέρους του παιδιού κατά τη διάρκεια δικαστικών διαδικασιών,
3. Προσφέρεται ιατρική αξιολόγηση για εγκληματολογικούς σκοπούς, καθώς και για τη διασφάλιση της σωματικής ευεξίας και ανάκαμψης του παιδιού,
4. Παρέχεται ψυχολογική στήριξη και βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες θεραπευτικές υπηρεσίες για το παιδί και τα αναίτια μέλη της οικογένειας,
5. Αξιολογούνται οι ανάγκες προστασίας του θύματος και των αδελφών του και εξασφαλίζεται η παρακολούθησή τους.

BARNAHUS Ισλανδία

Ο κεντρικός ρόλος του Barnahus είναι να συντονίζει τις παράλληλες ποινικές έρευνες και ενέργειες για την παιδική μέριμνα

Συντονίζει τη διυπηρεσιακή συνεργασία όσον αφορά τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, Διεξάγει δικανικές συνεντεύξεις βασισμένες σε ειδικά πρωτόκολλα, Παρέχει συμβουλευτική σε συνεργασία με τις συνεργαζόμενες υπηρεσίες, Παρέχει εξειδικευμένη αξιολόγηση και θεραπεία σε παιδιά-θύματα βίας, Παρέχει συμβουλευτική στους αναίτιους γονείς ή άλλους κηδεμόνες, Παρέχει συμβουλευτική σε τοπικές υπηρεσίες προστασίας παιδιών ή και σε άλλες υπηρεσίες ανάλογα με την περίπτωση,

ΔΙΚΑΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΚΑΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Μαρτυρία Δικαστηρίου:

- Υπεύθυνο για να λάβει τη μαρτυρία του παιδιού υπό την ευθύνη ενός Δικαστή και υπό την παρατήρηση της υπεράσπισης καθώς και της Εισαγγελίας, της αστυνομίας, της υπηρεσίας παιδικής προστασίας και του δικηγόρου του παιδιού.
- Διαμεσολαβεί για τις ερωτήσεις από τον Δικαστή, την υπεράσπιση και άλλους, αναλόγως της περίπτωσης.
- Οι μαρτυρίες καταγράφονται για χρήση κατά τη διάρκεια της ακρόασης στην περίπτωση που ασκηθεί κατηγορία.

Διερευνητικές συνεντεύξεις:

- Προβολή της αφήγησης του παιδιού σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει αποκάλυψη ή υπάρχει διφορούμενη αναφορά, με αίτημα των υπηρεσιών προστασίας του παιδιού.
- Εξασφάλιση της μαρτυρίας του παιδιού σε περιπτώσεις που ο ύποπτος είναι κάτω από την ηλικία της ποινικής ευθύνης μετά από αίτημα των υπηρεσιών προστασίας του παιδιού

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Ιατρικές εξετάσεις πραγματοποιούνται με αίτημα της αστυνομίας, των τοπικών υπηρεσιών παιδικής προστασίας, του παιδιού ή των γονέων.
- Έμπειρος παιδίατρος, γυναικολόγος και εκπαιδευμένος νοσηλευτής, προσωπικό του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου της Ισλανδίας, είναι υπεύθυνοι για την εξέταση.
- Οξείες ιατροδικαστικές εξετάσεις πραγματοποιούνται στο Νοσοκομείο του Πανεπιστημίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΣΤΗΡΙΞΗ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αξιολόγηση και θεραπεία

- Υπεύθυνο για αξιολόγηση ψυχικής υγείας βάσει έγκυρων εργαλείων και ερωτηματολογίων.
- Υπεύθυνο για τη θεραπεία ψυχικής υγείας με την εφαρμογή τεκμηριωμένης θεραπείας.

Διασφαλίζοντας πρόσβαση στη θεραπεία

- Παροχή θεραπείας στο σπίτι των παιδιών θυμάτων που διαμένουν στην ύπαιθρο.

Στήριξη στους αναίτιους γονείς/κηδεμόνες

- Παροχή συμβουλευτικής στους αναίτιους γονείς/κηδεμόνες και στα αδέρφια ανάλογα με την περίπτωση.

ΑΛΛΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ – ΟΜΑΔΑ BARNAHUS

- Διαβούλευση και συμβουλευτική προς τις τοπικές υπηρεσίες προστασίας παιδιών κατόπιν αιτήματος.
- Συντονισμός συναντήσεων για τις υποθέσεις και διαχείριση υποθέσεων πριν τις μαρτυρίες στο δικαστήριο.
- Διυπηρεσιακές συναντήσεις για διαβούλευση πριν τις παραπομπές στο Barnahus.
- Υποβολή εκθέσεων στα δικαστήρια.
- Καταγραφή περιπτώσεων και τήρηση αρχείου.
- Εκπαίδευση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση.

- Ενωματωμένο σε κυβερνητικό φορέα παιδικής προστασίας.
- Η κυβέρνηση διασφαλίζει τη χρηματοδότηση, τα οικονομικά θέματα και τη διαχείριση προσωπικού.
- Η κυβέρνηση παρέχει νομική και άλλη επαγγελματική καθοδήγηση και είναι υπεύθυνη για γραμματειακά θέματα σε σχέση με τα δικαστήρια, τους κατήγορους, την αστυνομία, το πανεπιστημιακό νοσοκομείο και τις τοπικές αρχές παιδικής προστασίας που είναι εταίροι του Barnahus.

Τα Ευρωπαϊκά πρότυπα του Barnahus

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει τα *Ευρωπαϊκά Πρότυπα Barnahus*. Τα πρότυπα αποτελούνται από διατομεακές αρχές και δράσεις, βασικές λειτουργίες και θεσμικές ρυθμίσεις που επιτρέπουν αποτελεσματικές πρακτικές συνεργασίας, φιλικές προς τα παιδιά. Στις περισσότερες περιπτώσεις το πρότυπο αποτελείται από πολλά στοιχεία του συνολικού προτύπου. Για παράδειγμα, το πρότυπο που σχετίζεται με την ομάδα-στόχο περιλαμβάνει δύο στοιχεία: «ένα περιεκτικό και ευρύ ορισμό» και τη «μη διάκριση».

Τα πρότυπα παρέχουν ένα πρακτικό πλαίσιο για τους φορείς που επιθυμούν να δημιουργήσουν και να λειτουργήσουν υπηρεσίες που να ενσωματώνουν τις βασικές αρχές και τα χαρακτηριστικά ενός ευρωπαϊκού μοντέλου Barnahus. Τα πρότυπα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έμπνευση και υποστήριξη για συνεχή ανάπτυξη διατομεακών δραστηριοτήτων της υπηρεσίας, των βασικών λειτουργιών και της οργανωτικής δομής. Τα πρότυπα παρέχουν επίσης καθοδήγηση για δημιουργία ικανού προσωπικού και για πρόληψη, όπως ανταλλαγή πληροφοριών και απόκτηση γνώσεων.

Η περιγραφή και η λογική των προτύπων και των προτεινόμενων δεικτών, ο σχετικός νόμος και η καθοδήγηση και τα συναφή εργαλεία συνοψίζονται στους πίνακες «Standard Profile». Ένα κλειδί για το «Standard Profile», το οποίο περιγράφει το περιεχόμενο, μπορεί να βρεθεί παρακάτω στη σελίδα 11.

Τα πρότυπα είναι μεταβιβάσιμα και μπορούν να προσαρμοστούν σε διάφορα εθνικά συστήματα και διαδικασίες που σχετίζονται με τις

κοινωνικές υπηρεσίες και παιδική προστασία²⁸, την υγειονομική περίθαλψη, ποινική διερεύνηση και δικαστικές διαδικασίες.

Το πρώτο πρότυπο περιλαμβάνει τρεις διατομεακές δράσεις που εφαρμόζονται σε πλήρη διαδικασία, από την αρχική αναφορά μέχρι τη δίκη: την τοποθέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού στο κέντρο της πρακτική και της λήψης αποφάσεων (1.1), τη διασφάλιση πως πληρούνται τα δικαιώματα των παιδιών να ακουστούν και να λάβουν πληροφόρηση(1.2) και την αποφυγή της αδικαιολόγητης καθυστέρησης (1.3).

Τα πρότυπα 2-4 σχετίζονται με τις ρυθμίσεις και την οργανωτική δομή, για παράδειγμα, διασφαλίζουν ένα φιλικό προς τα παιδιά περιβάλλον και σχετίζονται με τα στάδια της διαδικασίας που λαμβάνει χώρα στο Barnahus.

Τα πρότυπα 5-10 ασχολούνται με βασικές λειτουργίες και συγκεκριμένες δράσεις που αναλαμβάνει το Barnahus, για παράδειγμα, διυπηρεσιακή διαχείριση περιπτώσεων, δικανικές συνεντεύξεις ή ιατρικές εξετάσεις.

Μάθε περισσότερα

Η πλήρης έκδοση αυτού του οδηγού περιλαμβάνει πολλές καλές πρακτικές που απεικονίζουν τον τρόπο με τον οποίο τα πρότυπα έχουν τεθεί σε εφαρμογή από έμπειρα και φιλικά προς τα παιδιά κέντρα Barnahus για παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας στην Ευρώπη. Περιέχει επίσης εργαλεία και αποσπάσματα νόμου και καθοδήγησης που παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση κατά την εφαρμογή των προτύπων. Επιπλέον, περιλαμβάνει επεξηγηματικά παραδείγματα της διαδικασίας από την αρχική αναφορά.

²⁸ Αυτό συμπεριλαμβάνει εκτιμήσεις για την προστασία των παιδιών, οι οποίες αποτελούν αντικειμενικές εκτιμήσεις του κινδύνου εκδήλωσης περαιτέρω βίας από τον γονέα/φροντιστές.

Ενημερώνει τις αποφάσεις σχετικά με τις συνεχιζόμενες παρεμβάσεις με την οικογένεια ή/και την απομάκρυνση του παιδιού από το σπίτι.

Το κλειδί στην ανάγνωση των προφίλ των προτύπων

Τι είναι το πρότυπο;

Βασιζόμενο στο δίκαιο των Ηνωμένων Εθνών της Ε.Ε., του Συμβουλίου της Ευρώπης και του μοντέλου Barnahus, το παρόν έγγραφο εισάγει δέκα πρότυπα καλών πρακτικών για φιλικές προς τα παιδιά και αποτελεσματικές υπηρεσίες σε παιδιά-θύματα ή μάρτυρες βίας. Ο βασικός στόχος των προτύπων είναι η πρόληψη της επανατραυματοποίησης, η εξασφάλιση έγκυρων μαρτυριών για το Δικαστήριο και η τήρηση των δικαιωμάτων των παιδιών για προστασία, βοήθεια και φιλική δικαιοσύνη.

Τα πρότυπα υποστηρίζουν την εφαρμογή των κοινών ευρωπαϊκών νομικών διατάξεων και την έγκυρη καθοδήγηση.

Γιατί πρέπει να πληρείται αυτό το πρότυπο;

Παραπομπές σε διεθνείς και ευρωπαϊκές νομικές υποχρεώσεις: Τα πρότυπα και οι δείκτες ενσωματώνουν τις νομικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο παρόν πλαίσιο. Αυτές οι νομικές υποχρεώσεις, που κατατάσσονται στο νομικό πλαίσιο PROMISE, βασίζονται σε συγκεκριμένες διατάξεις σε διεθνή και ευρωπαϊκά νομικά εργαλεία. Ο πίνακας στο τέλος αυτού του εγγράφου περιλαμβάνει έναν κατάλογο διατάξεων και νομικών πράξεων που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την τυποποιημένη και τη νομική υποχρέωση.

Παραπομπές σε καθοδήγηση: Τα συγκεκριμένα επιχειρήματα για τη συμμόρφωση ενός προτύπου βασίζονται στα δικαιώματα των παιδιών όπως ορίζονται στο διεθνές και περιφερειακό δίκαιο, βασιζόμενα σε έγκυρες οδηγίες που παρέχονται από την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών

για τα Δικαιώματα του Παιδιού και άλλους φορείς όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Έρευνα και εμπειρία: Τα πρότυπα θέτουν επίσης τις ανάγκες των παιδιών στο επίκεντρο, με γενικό στόχο να εξασφαλίσουν αποτελεσματική και φιλική πρακτική για όλα τα παιδιά-θύματα ή μάρτυρες βίας. Συνεπώς, τα πρότυπα αναπτύσσονται λαμβάνοντας υπόψη την έρευνα σε σχετικούς τομείς, καθώς και την εμπειρία πολυθεματικών και διυπηρεσιακών ομάδων από όσες έχουν αποδειχθεί ότι λειτουργούν και έχουν θετικό αντίκτυπο στην ευημερία του παιδιού-θύματος ή μάρτυρα και των αναίτιων μελών της οικογένειάς του.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεων ότι το πρότυπο πληρείται

Οι δείκτες μπορούν να βοηθήσουν να διαπιστωθεί εάν και σε ποιο βαθμό μια υπηρεσία εφαρμόζει ένα συγκεκριμένο πρότυπο στις εργασίες της και υποστηρίζουν την αναθεώρηση της πολιτικής και της πρακτικής. Οι δείκτες βασίζονται στον διεθνή και περιφερειακό νόμο και στην καθοδήγηση και μπορούν, όπως τα πρότυπα, να προσαρμοστούν ώστε να αντικατοπτρίζουν τα περισσότερα νομικά, πολιτικά, κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά περιβάλλοντα.

Οι περισσότεροι δείκτες σχετίζονται με δείκτες που ακολουθούν συγκεκριμένη πολιτική, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη σχετικής πολιτικής ή διαδικασιών όπως μια επίσημη διυπηρεσιακή συμφωνία. Οι δείκτες μπορούν επίσης να αντιπροσωπεύσουν φυσικές ή τεχνικές διευθετήσεις, όπως την ύπαρξη αίθουσας συνεντεύξεων με οπτικοακουστικές συνδέσεις με άλλο δωμάτιο στην υπηρεσία. Όλοι αυτοί οι δείκτες απαιτούν περιγραφικές πληροφορίες που αφορούν για παράδειγμα τακτική, διαδικασίες, πρωτόκολλα, φυσικές και τεχνικές ρυθμίσεις στο χώρο.

Σε μερικές περιπτώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ποσοτικοί δείκτες για τη συμπλήρωση των δεικτών πολιτικής/διαδικασίας, όπως ο αριθμός ημερών μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της συνεννόησης από ιατροδικαστές (αδικαιολόγητη καθυστέρηση). Οι ποσοτικοί δείκτες απαιτούν τη συλλογή συγκεκριμένων δεδομένων με αριθμητική τιμή.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι δείκτες παρέχουν παραδείγματα δεικτών και αποδεικτικών στοιχείων. Κάθε υπηρεσία πρέπει να επενδύσει χρόνο στην ανάπτυξη ενός πλήρους συνόλου δεικτών για την παρακολούθηση των επιδόσεων. Οι δείκτες και οι τύποι αποδεικτικών στοιχείων που προτείνονται εδώ μπορούν να χρησιμεύσουν ως καθοδήγηση και έμπνευση.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι οι δείκτες συνδέονται στενά με τις λειτουργίες και τις επιδόσεις της υπηρεσίας και δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες επιπτώσεις ή και αποτελέσματα για τα παιδιά που επωφελούνται από τις υπηρεσίες.

Μάθε περισσότερα

Η πλήρης έκδοση του οδηγού περιλαμβάνει αναφορές σε πρακτικά εργαλεία, καθοδήγηση, πολιτική, πρότυπα και άλλους πόρους που μπορούν να βοηθήσουν στην υποστήριξη της εφαρμογής του προτύπου.

Πρότυπο 1: Βασικές αρχές και cross-cutting (οριζόντιες ή διατομεακές) δραστηριότητες

Το Πρότυπο 1 αποτελείται από τρεις βασικές αρχές, οι οποίες ενημερώνουν την πολυθεματική πρακτική και τη λήψη αποφάσεων στο Barnahus.

Οι αρχές λειτουργούν μέσω οριζόντιων δραστηριοτήτων οι οποίες υλοποιούνται ως αναπόσπαστα μέρη των αντίστοιχων βασικών λειτουργιών που ορίζονται στα πρότυπα 5-10.

Οι οριζόντιες δραστηριότητες επιτρέπονται από τις θεσμικές ρυθμίσεις και το οργανωτικό σύστημα που περιέχονται στα πρότυπα 2-4.

Οι βασικές αρχές και οι οριζόντιες δραστηριότητες ενσωματώνουν βασικές διατάξεις στο διεθνές, περιφερειακό και εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των άρθρων 3 και 12 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.²⁹ Είναι καθοριστικής σημασίας για την αποτροπή της επανατραυματοποίησης, η οποία αποτελεί κεντρικό στόχο του Barnahus.

Οι βασικές αρχές και οριζόντιες δραστηριότητες που καλύπτονται από το Πρότυπο 1 εστιάζονται στα εξής:

- να εξασφαλιστεί πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού τίθεται στο επίκεντρο της πρακτικής και της λήψης αποφάσεων (πρότυπο 1.1),
- πως τα δικαιώματα των παιδιών να ακουστούν, πληρούνται χωρίς να προκαλείται επανατραυματοποίηση, συμπεριλαμβανομένης και της πληροφόρησης τους σε όλα τα στάδια (πρότυπο 1.2) και,

- η διασφάλιση πως οι διαδικασίες προστασίας, βοήθειας και δικαιοσύνης διεξάγονται έγκαιρα (πρότυπο 1.3).

Η προστασία των παιδιών αποτελεί βασική αρχή και διυπηρεσιακή δραστηριότητα που αντιμετωπίζεται ειδικά σύμφωνα με τα πρότυπα 2 και 10.

Πρότυπο 1.1 Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού

Τι είναι το πρότυπο;

Βέλτιστο συμφέρον του παιδιού: Αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις ενέργειες και αποφάσεις που αφορούν το παιδί και τους αναίτιους γονείς/κηδεμόνες.

Γιατί πρέπει να πληρείται αυτό το πρότυπο;

Διεθνείς και περιφερειακές νομικές υποχρεώσεις: Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 3 UNCRC) είναι δικαίωμα, γενική αρχή και κανόνας διαδικασίας. Σχετίζεται με την εφαρμογή της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος των παιδιών για προστασία ενάντια στη βία. Το άρθρο 3 της UNCRC απαιτεί από τους φορείς να εξετάσουν προσεκτικά τον αντίκτυπο των ενεργειών τους στα παιδιά, ώστε να διασφαλιστεί πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα. Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει ότι το άρθρο 3(3) έχει σχέση με την παροχή όλων των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων για τα παιδιά. Συνεπώς, οι υπηρεσίες για τα παιδιά-θύματα και τους μάρτυρες βίας πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις σχετικά με την κατάλληλη δράση βασίζονται σε εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Η CRC αναγνωρίζει ότι η έννοια των

²⁹ Το πλήρες πλαίσιο των προτύπων συμβάλλει στην εφαρμογή των άρθρων 19 και 6 της UNCRC (δικαίωμα στη ζωή, επιβίωση και ανάπτυξη). Η αρχή της μη διάκρισης (άρθρο 2 της UNCRC)

αντιμετωπίζεται πιο κάτω στο πλαίσιο του προτύπου 3 ως αναπόσπαστο στοιχείο του προσδιορισμού της ομάδας στόχου της υπηρεσίας.

συμφερόντων του παιδιού είναι «πολύπλοκη και το περιεχόμενο της πρέπει να καθορίζεται κατά περίπτωση»³⁰.

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος αποτελεί πρωταρχικό μέλημα στην εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις οδηγίες.

Καθοδήγηση: Το γενικό σχόλιο της CRC αριθμ. 13 υπογραμμίζει ότι «πρέπει να γίνεται σεβαστό το δικαίωμα των παιδιών, να είναι τα συμφέροντα τους πρωταρχικής σημασίας σε όλα τα θέματα που τα αφορούν ή που τα επηρεάζουν, ειδικά όταν είναι θύματα βίας καθώς και σε όλα τα μέτρα πρόληψης». Το γενικό σχόλιο της CRC αριθμ. 14 δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις πολυθεματικές ομάδες για την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού³¹ (GC αριθμ. 14, παρ. 47). Συνεργαζόμενες, μια πολυθεματική και μια διυπηρεσιακή ομάδα είναι ιδιαίτερα κατάλληλες για να διασφαλίσουν μία συνολική αξιολόγηση και πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Οι συνήθειες ρουτίνες και τα μέτρα βοηθούν να διασφαλιστεί πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού είναι στο κέντρο της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής διαδικασίας.

Επίσης, δείτε CoE Guidelines for Child friendly justice (2010) Ch. 3. D.; CoE Rec. Child-friendly social services (2011) Ch. 3.A και το EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεων ότι το πρότυπο πληρείται

- Υπάρχει ένα πλαίσιο/ρουτίνα/διαδικασία για την εμπλοκή της πολυθεματικής και της διυπηρεσιακής ομάδας στην εκτίμηση και τον προσδιορισμό των βέλτιστων συμφερόντων του κάθε παιδιού το οποίο εφαρμόζεται συστηματικά
- Ένας (όχι εξαντλητικός και όχι ιεραρχικός) κατάλογος στοιχείων συμπεριλαμβάνονται στην εκτίμηση των βέλτιστων συμφερόντων του παιδιού με σκοπό τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής απόλαυσης των βέλτιστων συμφερόντων του παιδιού όπως ορίζεται από τον νόμο και τις κατευθυντήριες γραμμές που χρησιμοποιούνται συστηματικά από την ομάδα Barnahus
- Το προσωπικό έχει σαφείς ρόλους και ευθύνες όσον αφορά την εκτίμηση και τον καθορισμό των βέλτιστων συμφερόντων κάθε παιδιού
- Το προσωπικό γνωρίζει και έχει λάβει εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής διαδικασιών και εργαλείων για τον σκοπό αυτό, όπως λίστες ελέγχου, πρωτόκολλα και διαδικασίες για την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό των βέλτιστων συμφερόντων κάθε παιδιού
- Οι καλύτερες εκτιμήσεις λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις του παιδιού, την ταυτότητά του, τη διατήρηση του οικογενειακού περιβάλλοντος και τη διατήρηση των σχέσεων, της περίθαλψης, της προστασίας και της ασφάλειας του παιδιού, της κατάστασης ευάλωτου χαρακτήρα, του δικαιώματος στην υγεία, της

30 Πρόσφατες παρεμβάσεις σχετικά με τη θεωρία και την πρακτική του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού μπορούν να βρεθούν σε αυτή τη συλλογή έργων: The best interests of the child – A dialogue between theory and practice (Council of Europe, March 2016) <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearch-Services/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680657e56>

31 Η αξιολόγηση αναφέρεται στην εξισορρόπηση όλων των στοιχείων που απαιτούνται για τη λήψη απόφασης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Ο προσδιορισμός αναφέρεται στην τυπική διαδικασία που αποσκοπεί στον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού με βάση την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος (CRC GC 14, παρ. 47).

εκπαίδευσης και πώς αυτά τα στοιχεία είναι ισορροπημένα³². Ο καλύτερος προσδιορισμός των συμφερόντων πραγματοποιείται από εξειδικευμένους επαγγελματίες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Βασίζεται σε αποδεδειγμένα γεγονότα και ενημερώνεται από το παιδί και τους αναίτιους φροντιστές.

Παραδείγματα εργαλείων που διασφαλίζουν συνεπή και συστηματική εξέταση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού

Ρουτίνες και διαδικασίες: Οι σαφείς ρουτίνες και διαδικασίες αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο για να διασφαλιστεί ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί προτεραιότητα στις αποφάσεις και τις παρεμβάσεις στο Barnahus και ότι συστηματικά εξετάζεται το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σε κάθε περίπτωση. Υπάρχουν, για παράδειγμα, σαφείς διαδικασίες και μόνιμη ημερήσια διάταξη για τον τακτικό διυπηρεσιακό προγραμματισμό και κοινές συνεδρίες σχετικά με την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού

Συμφωνία συνεργασίας: Η συμφωνία συνεργασίας, που συζητείται περαιτέρω στο πλαίσιο του προτύπου 2, ορίζει με σαφήνεια τις δεσμεύσεις των αντίστοιχων οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και των ευθυνών. Αυτό έχει αποδειχθεί ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι η δέσμευση των οργανισμών και των παρεχόμενων υπηρεσιών καθίσταται λιγότερη ευαίσθητη στις μεταβολές του προσωπικού και των πόρων (γεγονός που μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στη συνέχιση και τη συνοχή, στην αξιολόγηση και τον καθορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού).

Κατάλογοι ελέγχου: Το Barnahus χρησιμοποιεί καταλόγους ελέγχου για να βεβαιωθεί ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα στις αποφάσεις και τις παρεμβάσεις σχετικά με το παιδί – θύμα, καθώς και για την εκτίμηση και τον καθορισμό των συμφερόντων του παιδιού.

Αξιολόγηση: Το Barnahus πραγματοποιεί περιοδική αξιολόγηση της λειτουργικής διαδικασίας και του περιβάλλοντος στο Barnahus από την οπτική γωνιά του παιδιού. Η πρακτική αυτή συμβάλει στο να διασφαλιστεί ότι η συνολική διαδικασία και το περιβάλλον είναι φιλικά προς το παιδί και ευαίσθητα σε στοιχεία που είναι σημαντικά για να διασφαλιστεί πως το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών λαμβάνεται δεόντως υπόψη σε γενικές γραμμές και σε μεμονωμένες περιπτώσεις.

Συναντήσεις ακολουθίας (Follow up meetings): Το Barnahus οργανώνει μια συνάντηση με το παιδί και τους γονείς εντός μίας εβδομάδας μετά τη δικανική συνέντευξη στο Barnahus. Αυτό παρέχει την ευκαιρία να ζητηθεί από το παιδί και τους γονείς να σχολιάσουν την εμπειρία στο Barnahus. Τηλεφωνικές συνεντεύξεις πραγματοποιούνται επίσης με το άτομο που συνοδεύει το παιδί στο Barnahus, το οποίο μπορεί να παράσχει ανατροφοδότηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το παιδί βίωσε την επίσκεψη στο Barnahus.

Παραδείγματα από το Barnahus Linköping στη Σουηδία

Πλαίσιο για αξιολόγηση και προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού

Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) έχει παράσχει έγκυρες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης και

³² Στο Γενικό Σχόλιο αριθ. 14, η επιτροπή εντοπίζει ορισμένες καταστάσεις όπου είναι επιτακτική η εξισορρόπηση των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων όπου τα διαφορετικά στοιχεία που εξετάζονται έρχονται σε σύγκρουση (για παράδειγμα, διατήρηση του οικογενειακού περιβάλλοντος έναντι προστασίας του παιδιού από τον κίνδυνο βίας από τους γονείς).

προσδιορισμού του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και ποια στοιχεία θα πρέπει να εξεταστούν στο Γενικό Σχόλιο της CRC 14 (2013) στο δικαίωμα του παιδιού να θεωρείται ως πρωταρχικό μέλημα το βέλτιστο συμφέρον του (άρθρο 3, παράγραφος 1).

Η CRC δηλώνει ότι «η εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού είναι μια μοναδική δραστηριότητα που πρέπει να αναληφθεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση υπό το πρίσμα των ειδικών συνθηκών κάθε παιδιού...» συμπεριλαμβανομένων των «ατομικών χαρακτηριστικών του παιδιού όπως είναι η ηλικία, το φύλο, το επίπεδο ωριμότητας, αν είναι μέλος μειονοτικής ομάδας, αν έχει σωματική ή πνευματική αναπηρία, καθώς και το κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται τα παιδιά, όπως η παρουσία ή απουσία γονιών, αν το παιδί ζει μαζί τους, την ποιότητα των σχέσεων μεταξύ του παιδιού και της οικογένειάς του, το περιβάλλον σε σχέση με την ασφάλεια, την ύπαρξη εναλλακτικών μέσων στη διάθεση της οικογένειας, κ.λπ.».

Σύμφωνα με τη CRC, ο προσδιορισμός του συμφέροντος του παιδιού αρχίζει με την εκτίμηση των ειδικών συνθηκών που καθιστούν το παιδί μοναδικό. Η διαδικασία αυτή μπορεί να υποστηριχθεί στην εκπόνηση μιας «μη εξαντλητικής και μη ιεραρχικής λίστας στοιχείων που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε μια εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος» η οποία είναι συναφής με το πλαίσιο του Barnahus.

Η CRC συνιστά όπως ο κατάλογος παρέχει συγκεκριμένες οδηγίες αλλά είναι αρκετά ευέλικτος ώστε να επιτρέπει την εξέταση άλλων παραγόντων που μπορεί να έχουν σχέση με το κάθε παιδί. Η CRC υπογραμμίζει ότι «τα στοιχεία που είναι αντίθετα προς τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στη Σύμβαση ή που θα είχαν αντίκτυπο στα δικαιώματα που απορρέουν από τη Σύμβαση δεν μπορούν να θεωρηθούν έγκυρα για την εκτίμηση του τι είναι το καλύτερο για το παιδί».

Η CRC θεωρεί ότι τα παρακάτω στοιχεία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Τα στοιχεία πρέπει να είναι ισορροπημένα με προσοχή. Για μια πιο λεπτομερή συζήτηση για καθένα από αυτά τα στοιχεία, δείτε General Comment no 14 paragraph 52 ff:

- τις απόψεις του παιδιού
- την ταυτότητα του παιδιού
- τη διατήρηση του οικογενειακού περιβάλλοντος και τη διατήρηση σχέσεων
- τη φροντίδα, προστασία και ασφάλεια του παιδιού
- την κατάσταση ευάλωτου χαρακτήρα
- το δικαίωμα του παιδιού στην υγεία
- το δικαίωμα του παιδιού στην εκπαίδευση

Πρότυπο 1.2 Δικαίωμα ακρόασης και ενημέρωσης

Τι είναι το πρότυπο;

Δικαίωμα ακρόασης και ενημέρωσης: Το δικαίωμα των παιδιών να εκφράσουν τις απόψεις τους και να λάβουν ενημέρωση, γίνεται σεβαστό και εκπληρώνεται.

Γιατί πρέπει να πληρείται αυτό το πρότυπο;

Διεθνείς και περιφερειακές νομικές υποχρεώσεις: Το δικαίωμα συμμετοχής των παιδιών είναι μία από τις γενικές αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC). Το άρθρο 12(2) ορίζει ότι το παιδί πρέπει «να έχει τη δυνατότητα να ακουστεί σε οποιαδήποτε δικαστική και διοικητική διαδικασία το επηρεάζει».

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι απόψεις του παιδιού
- Παροχή πληροφοριών
- Δικαίωμα στη διερμηνεία και μετάφραση
- Δυνατότητα εντολής να ακουστεί το παιδί-θύμα μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνολογιών επικοινωνίας

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει ότι «η ηλικία δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στο δικαίωμα του παιδιού να συμμετέχει πλήρως στη δικαιοσύνη». Το δικαίωμα ακρόασης των παιδιών-θυμάτων βίας ορίζεται στο άρθρο 19 της UNCRC και έχει επαναβεβαιωθεί και διευκρινιστεί αρκετές φορές εκ μέρους της CRC (e.g. CRC General Comment no 13). Η CRC κάλεσε τα κράτη να «διασφαλίσουν ότι οι απόψεις, οι ανάγκες και οι ανησυχίες των παιδιών-θυμάτων που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση ή άλλα βίαια εγκλήματα παρουσιάζονται και εξετάζονται σε διαδικασίες κατά τις οποίες επηρεάζονται τα προσωπικά τους συμφέροντα». Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη «πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το δικαίωμα ακρόασης ασκείται, εξασφαλίζοντας πλήρης προστασία του παιδιού» (CRC General Comment no 12). Θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα για να αποφευχθεί η επανατραυματοποίηση, για παράδειγμα να αποφεύγεται η επανάληψη μαρτυριών και να γίνεται χρήση βιντεοσκοπημένων συνεντεύξεων (General Day of Discussion on the right of the child to be heard).

Δείτε επίσης CoE Guidelines for Child-friendly justice (2010) Ch. IV.D.3; CoE Rec. Child-friendly social services (2011) Ch. 3. B και EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems, including principle 1.

Έρευνα και εμπειρία: Το δικαίωμα της ενημέρωσης και ακρόασης είναι θεμελιώδεις πτυχές της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής διαδικασίας. Η συστηματική ακρόαση των απόψεων του παιδιού θα δώσει μια βαθύτερη κατανόηση των επιθυμιών και των αναγκών του παιδιού και θα διευκολύνει τον προσδιορισμό του βέλτιστου συμφέροντός του καθώς και την κατάλληλη και βιώσιμη δράση, η οποία περιλαμβάνει για παράδειγμα τη θεραπεία. Η πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες αποτελεί προϋπόθεση για ουσιαστική συμμετοχή. Θα ενισχύσει επίσης το παιδί και θα το βοηθήσει να αποκτήσει τον έλεγχο της κατάστασης.

Επιπλέον, τα παιδιά μπορούν να παρέχουν ανεκτίμητη ανατροφοδότηση, η οποία θα κάνει το περιβάλλον, τη διαδικασία και τις παρεμβάσεις που παρέχονται, φιλικές προς το παιδί και κατάλληλες για τις ανάγκες και τις επιθυμίες των παιδιών, εφόσον τους δοθούν ευκαιρίες να προσφέρουν με τις εμπειρίες τους στην υπηρεσία.

Σε πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση συνεντεύξεις με 392 παιδιά σε 9 κράτη μέλη της Ε.Ε., τα παιδιά υπογραμμίζουν τη σημασία του δικαιώματος ακρόασής τους με κατανόηση και σεβασμό, τονίζοντας την ανάγκη για σαφείς και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και εκπαίδευση για όλους τους επαγγελματίες που έρχονται σε επαφή με παιδιά³³.

«Είναι καλό να ακούγεσαι και αυτό πρόκειται να κάνει τη διαφορά» - Κορίτσι 16 ετών, θύμα σεξουαλικής κακοποίησης.

³³ Child-friendly justice: Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States (EU Fundamental Rights Agency, February 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childs-perspective>

«Δεν έχω λάβει οποιεσδήποτε πληροφορίες για το θέμα αυτό επειδή οι ανάδοχοι γονείς μου κρύβουν τα πάντα» - Κορίτσι 15 ετών, θύμα σεξουαλικής κακοποίησης³⁴.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεων ότι το πρότυπο πληρείται

- Το προσωπικό λαμβάνει εκπαίδευση στο πώς επικοινωνεί, ακούει και μοιράζει πληροφορίες στα παιδιά, ανάλογα με την ηλικία και την ανάπτυξη τους.
- Οι δικανικές συνεντεύξεις διεξάγονται με τρόπο που να βοηθούν το παιδί να ασκεί το δικαίωμα ακρόασης σε δικαστικές διαδικασίες (δείτε επίσης το πρότυπο 6 για τις δικανικές συνεντεύξεις)
- Τα παιδιά και οι αναίτιοι γονείς μπορούν να επηρεάσουν τον χρόνο, την τοποθεσία και να οργανώσουν παρεμβάσεις όπως η θεραπεία
- Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να δώσουν πληροφορίες σχετικά με την εμπειρία τους στην Υπηρεσία
- Η πληροφόρηση είναι συστηματικά διαθέσιμη στα παιδιά και τους γονείς, προσαρμοσμένη στην ηλικία και την ανάπτυξη του παιδιού
- Τα παιδιά και οι φροντιστές λαμβάνουν πληροφόρηση σε γλώσσα που καταλαβαίνουν
- Καταβάλλονται ειδικές προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι παιδιά με ειδικές ανάγκες έχουν ίσες ευκαιρίες να λάβουν πληροφόρηση και να ακουστούν

Πρότυπο 1.3 Αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης

Τι είναι το πρότυπο;

Αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης: Λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης, εξασφαλίζοντας ότι οι δικανικές συνεντεύξεις, οι αξιολογήσεις προστασίας των παιδιών, η ψυχική υγεία και οι ιατρικές εξετάσεις πραγματοποιούνται εντός καθορισμένης χρονικής περιόδου και ότι τα παιδιά επωφελούνται από την έγκαιρη πληροφόρηση.

Γιατί πρέπει να πληρείται αυτό το πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Να μην υπάρχει αδικαιολόγητη καθυστέρηση μεταξύ της υποβολής στοιχείων και των συνεντεύξεων
- Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας
- Παροχή υπηρεσιών
- Παροχή βοήθειας και υποστήριξης

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) δηλώνει ότι «η αποτελεσματική βοήθεια απαιτεί οι δράσεις, όταν αποφασιστούν μέσω συμμετοχικής διαδικασίας, να μην υπόκεινται σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση» (UNCRC General Comment no 13). Δείτε επίσης CoE Guidelines on Child-friendly Justice (2010), Ch. IV.D.4.

Έρευνα και εμπειρία: Η αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης αποτελεί θεμελιώδη αρχή της προστασίας των παιδιών, και των φιλικών προς τα παιδιά ποινικών ερευνών και διαδικασιών. Η αποτελεσματική εργασία μεταξύ των διαφόρων φορέων βασίζεται επίσης στην αποφυγή

³⁴ Αποσπάσματα από: Child-friendly justice: Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States (EU Fundamental Rights

Agency, February 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childrens-perspective>

αδικαιολόγητης καθυστέρησης, ούτως ώστε, καθένας από τους φορείς να μπορεί να εκτελεί τις αντίστοιχες λειτουργίες εγκαίρως. Αυτό έχει θετικό αντίκτυπο στην ευημερία του παιδιού και μπορεί να βελτιώσει τα αποτελέσματα της ποινικής διερεύνησης και της δικαστικής διαδικασίας. Για παράδειγμα, η αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης μεταξύ της αναφοράς και της δικανικής συνέντευξης μπορεί να διευκολύνει το παιδί να ανακαλέσει την ιστορία του λεπτομερώς, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα και την αξία της μαρτυρίας του. Μπορεί επίσης να μειώσει τον κίνδυνο της έκθεσης του παιδιού σε πίεση για ανάκληση δηλώσεων. Επιπλέον, επιτρέπει την έγκαιρη αξιολόγηση των ενδεχόμενων αναγκών προστασίας χωρίς να μολύνει την αποδεικτική αξία της δήλωσης του παιδιού. Αυτό με τη σειρά του εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχει καθυστέρηση στην προστασία του παιδιού από την περαιτέρω έκθεσή του στη βία. Μια ιατρική εξέταση που γίνεται εγκαίρως μπορεί να βοηθήσει στην αναγνώριση και τεκμηρίωση των φυσικών ευρημάτων της βίας για να καθοδηγήσει τόσο τις διαδικασίες θεραπείας όσο και τις δικαστικές διαδικασίες. Μπορεί επίσης να επιτρέψει την έναρξη θεραπευτικών υπηρεσιών νωρίτερα.

«Απλά ήθελα να τελειώσουν όλα. Αλλά πέρασε αρκετός καιρός και συνεχίσαμε να έχουμε περισσότερες επισκέψεις λέγοντας μας ότι χρειάζεται ακόμα περισσότερος χρόνος... Ήθελα να τελειώσει για μένα για να ξαναγυρίσω στην κανονική μου ζωή. Αλλά πέρασαν μήνες και μήνες πριν αυτό συμβεί πραγματικά». -Κορίτσι 12 ετών, θύμα σεξουαλικής κακοποίησης³⁵.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

- Τα δεδομένα συλλέγονται για να υποστηρίξουν την παρακολούθηση των χρονικών ορίων σε μεμονωμένες

περιπτώσεις και να παρακολουθούν τις συνολικές επιδόσεις για την αποφυγή αδικαιολόγητης καθυστέρησης.

- Οι κοινές διαβουλεύσεις για την προετοιμασία της δικανικής συνέντευξης λαμβάνουν χώρα το συντομότερο δυνατό για να αποφευχθεί η καθυστέρηση της συνέντευξης.
- Ο εισαγγελέας που διεξάγει την προκαταρκτική έρευνα παρακολουθεί την δικανική συνέντευξη σε ένα παρακείμενο δωμάτιο, ώστε να μην υπάρχει καθυστέρηση στην πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες.
- Ο κοινωνικός λειτουργός παρακολουθεί τη δικανική συνέντευξη σε παρακείμενο δωμάτιο, ώστε να μπορεί να λάβει δράση, χωρίς καθυστέρηση, για την κάλυψη των αναγκών και την προστασία του παιδιού.
- Το προσωπικό του Barnahus έχει πρόσβαση κατά τη διάρκεια της δικανικής συνέντευξης για διασφάλιση άμεσης παρέμβασης σε κρίση αν χρειαστεί.
- Κοινές συναντήσεις ακολουθίας (follow up) διεξάγονται μετά τη δικανική συνέντευξη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλα είναι σαφή, σχετικά με τα επόμενα βήματα, ρόλους και ευθύνες.
- Λίστες ελέγχου χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων πριν και μετά τη δικανική συνέντευξη ώστε να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα.
- Η αξιολόγηση της ανάγκης για ιατρική εξέταση πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση. Αν απαιτείται ιατρική εξέταση, ιδανικά, διεξάγεται την ίδια μέρα με την δικανική συνέντευξη στις εγκαταστάσεις του Barnahus.
- Η αξιολόγηση για την ανάγκη θεραπευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου και της στήριξης σε κρίση, διεξάγεται χωρίς καθυστέρηση.

35 Αποσπάσματα από: Child-friendly justice: Perspectives and experiences of children involved in judicial proceedings as victims, witnesses or parties in nine EU Member States (EU Fundamental Rights

Agency, February 2017) <http://fra.europa.eu/en/press-release/2017/child-friendly-justice-childs-perspective>

Ποσοτικοί δείκτες

- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της έναρξης της αξιολόγησης προστασίας του παιδιού.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της πρώτης πολυθεματικής συνάντησης προγραμματισμού.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της πολυθεματικής συνάντησης προγραμματισμού και της δικανικής συνέντευξης.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της δικανικής συνέντευξης.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της αξιολόγησης ψυχικής υγείας.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και της ιατρικής εξέτασης.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της αποκάλυψης ή της αναφερόμενης υποψίας και παρέμβασης για την ιατρική/ψυχική υγεία του παιδιά και των αναίτιων γονέων/κηδεμόνων.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της έναρξης προκαταρκτικής ποινικής διερεύνησης και της απόφασης για δίωξη.
- Ο χρόνος που πέρασε μεταξύ της έναρξης προκαταρκτικής έρευνας και της δίκης.

Πρότυπο 2: Πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία στο Barnahus

Τι είναι το πρότυπο;

2.1 Τυπική κατάσταση: Το Barnahus είναι επίσημα ενσωματωμένο στις εθνικές ή τοπικές υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας ή υπηρεσίες παιδικής προστασίας, του συστήματος επιβολής του νόμου/δικαστικού συστήματος ή του εθνικού συστήματος υγείας. Το Barnahus μπορεί να λειτουργήσει ως ανεξάρτητη υπηρεσία εάν έχει θεσμοθετημένο ρόλο, αναγνωρισμένο από τις εθνικές ή τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης μίας επίσημης εντολής συνεργασίας με συναφείς δημόσιους οργανισμούς.

2.2 Οργάνωση της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής συνεργασίας στο Barnahus: Η συνεργασία είναι διαρθρωμένη και διαφανής, περιλαμβανομένων σαφώς καθορισμένων ρόλων, εντολών, μηχανισμών συντονισμού, προϋπολογισμού, μέτρων παρακολούθησης και αξιολόγησης, τα οποία συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και διασφαλίζουν τη συνέχεια και τη σταθερότητα.

2.3 Διαδικασία και πρακτική της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής συνεργασίας στο Barnahus: Η πολυθεματική/διυπηρεσιακή παρέμβαση ξεκινά στην αρχική έκθεση και καθοδηγείται από μια διαδικασία για συνεργατικές παρεμβάσεις καθ' όλη τη συνέχεια της περίπτωσης.

Γιατί πρέπει να πληρείται αυτό το πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

Πολυθεματική/συντονισμός/συνεργασία

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) προωθεί αποτελεσματικές διαδικασίες,

συμπεριλαμβανομένου του «διατομεακού συντονισμού», ο οποίος απαιτείται από πρωτόκολλα και μνημόνια συμφωνίας, (CRC General Comment no 13). Δείτε επίσης CoE Guidelines for Child-friendly justice (2010) Ch.IV.5; CoE Rec. Child-friendly social services (2011) Ch.V.E και το EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems .

Έρευνα και εμπειρία: Ένας δομημένος οργανισμός, με σαφώς καθορισμένους ρόλους, εντολές, μηχανισμούς συντονισμού, προϋπολογισμό, μέτρα παρακολούθησης, και αξιολόγησης, συμβάλλει στην αποτελεσματική συνεργασία των διάφορων υπηρεσιών, τον αμοιβαίο σεβασμό των ρόλων και το κοινό συναίσθημα ευθύνης. Οι επίσημες συμφωνίες που καλύπτουν αυτά τα βασικά στοιχεία εξασφαλίζουν τη συνέχεια και τη δέσμευση της ηγεσίας των αντίστοιχων οργανισμών. Στη Δανία ο νόμος ρυθμίζει τα χαρακτηριστικά των Barnahus, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και των αρμοδιοτήτων του προσωπικού, τους χώρους, τη χρηματοδότηση, τις μορφές συνεργασίας και τη συλλογή πληροφοριών. Η υποστήριξη ενός μόνιμου προσωπικού που έχει οριστεί για τον συντονισμό των ενεργειών και των παρεμβάσεων της ομάδας διαμεσολαβητών μπορεί να βοηθήσει στην εξασφάλιση ομαλής διεργασίας και συνέχειας. Ο συντονιστής μπορεί να επιβλέπει τα μέλη της ομάδας, να παρακολουθεί τις αντίστοιχες ευθύνες τους και να εντοπίζει τα προβλήματα σε μια πολυθεματική και διυπηρεσιακή διαδικασία σε πρώιμο στάδιο. Ο συντονιστής μπορεί επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον προγραμματισμό και τη διατήρηση των διαδικασιών.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεων ότι το πρότυπο πληρείται

Επίσημο καθεστώς

- Το Barnahus αναγνωρίζεται και ρυθμίζεται από την εθνική ή τοπική κοινωνική προστασία, το δικαστικό σύστημα ή το εθνικό σύστημα υγείας μέσω νομοθεσίας ή επίσημης συμφωνίας.
- Το Barnahus έχει επίσημη εντολή από τις αρμόδιες αρχές για το συντονισμό της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών και την παροχή πολυθεματικών υπηρεσιών.

Επίσημες διυπηρεσιακές ιδρυτικές συμφωνίες

- Μια επίσημη διυπηρεσιακή συμφωνία υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους, δεσμεύει τους αντίστοιχους οργανισμούς για μια πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία και παροχή υπηρεσιών στο Barnahus,
- Η επίσημη διυπηρεσιακή συμφωνία καλύπτει στοιχεία όπως ο σκοπός, οι στόχοι, οι δεσμεύσεις, οι ρόλοι και οι ευθύνες, η οργάνωση, η χρηματοδότηση, η ιδιωτική ζωή, η χρονική περίοδος και η διαχείριση των συγκρούσεων,
- Η επίσημη διυπηρεσιακή συμφωνία διασφαλίζει ότι όλοι οι φορείς συνεισφέρουν με ίσους όρους, ώστε η συνεργασία να καλύπτει τα συμφέροντα του παιδιού από όλες τις προοπτικές, συμπεριλαμβανομένης της υγείας, της προστασίας των παιδιών, της νομικής και ψυχικής υγείας,
- Η επίσημη ιδρυτική συμφωνία επανεξετάζεται και ενημερώνεται τακτικά για να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στη νομοθεσία και τις διαδικασίες και τις δομές των αντίστοιχων οργανισμών,
- Μια διευθύνουσα επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των διαφόρων οργανισμών, επιβλέπει και διευθύνει την εφαρμογή της επίσημης ιδρυτικής συμφωνίας,

- Το προσωπικό έχει επίγνωση της επίσημης ιδρυτικής συμφωνίας και έχει λάβει εκπαίδευση.

Συνεργασία

- Ένα ή περισσότερα μέλη του προσωπικού έχουν εντολή να ενεργούν ως συντονιστές του Barnahus για τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών,
- Ο ρόλος του συντονιστή ορίζεται σαφώς στην περιγραφή της εργασίας,
- Μια ομάδα διασύνδεσης του Barnahus συνεδριάζει τακτικά για να συζητήσει πρακτικές πτυχές που σχετίζονται με την καθημερινή συνεργασία μεταξύ των δύο πλευρών, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοκόλλων, στο Barnahus.

Προϋπολογισμός

Οι συμμετέχοντες οργανισμοί δεσμεύονται, μέσω επίσημης συμφωνίας, να συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό για τα έξοδα λειτουργίας του Barnahus.

Προστασία των παιδιών και άλλες εσωτερικές πολιτικές

- Η υπηρεσία έχει μια Πολιτική Διασφάλισης Παιδιών και μηχανισμούς αναφοράς, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και καλύπτοντας τα τέσσερα διεθνή πρότυπα προστασίας παιδιών: Πολιτική, Άνθρωποι, Διαδικασίες και Ανάληψη ευθυνών,
- Το προσωπικό υποστηρίζεται και καθοδηγείται από βασικές εσωτερικές πολιτικές όπως πολιτική και διαδικασίες προστασίας του παιδιού, κώδικα δεοντολογίας, πολιτική καταγγελίας, διαδικασίες ασφάλειας και πρωτόκολλο έκτακτης ανάγκης.

Ρύθμιση της εγκαθίδρυσης και χρήσης του Barnahus στις Σκανδιναβικές χώρες³⁶

Δανία

Στη Δανία εγκρίθηκε ένας νόμος ο οποίος καθιστά υποχρεωτική τη δημιουργία και τη χρήση του Barnahus σε εθνικό επίπεδο, πριν από την ίδρυση του Barnahus:

«Τα δημοτικά συμβούλια θα ιδρύσουν Σπίτι του Παιδιού σε κάθε περιοχή για να εξετάσουν τις περιπτώσεις ενός παιδιού/έφηβου, αν το παιδί/έφηβος έχει εκτεθεί σε βία ή σε περίπτωση υποψίας βίας».

(2) Ο Υπουργός Κοινωνικών Θεμάτων και Εσωτερικών μπορεί να ορίσει κανόνες που να διέπουν την οργάνωση, τη λειτουργία, τη χρηματοδότηση, τα καθήκοντα, κ.λπ. των σπιτιών του παιδιού³⁷.

Επιπλέον, η δανική εντολή για τα Barnahus ρυθμίζει τη λειτουργία και τα βασικά χαρακτηριστικά του Barnahus (δείτε περίληψη της σειράς που ακολουθεί). Υπάρχουν επίσης πρότυπα ποιότητας που εκδίδονται από το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Ισλανδία

Το Barnahus στην Ισλανδία ιδρύθηκε χωρίς επίσημους κανονισμούς, με βάση μια άτυπη συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων οργανισμών.

Σήμερα, η κυβερνητική υπηρεσία για την προστασία του παιδιού (Barnaverndarstofa) έχει εντολή να «διαχειρίζεται ειδικά κέντρα εξυπηρέτησης με στόχο την προώθηση της διυπηρεσιακής συνεργασίας και την ενίσχυση του συντονισμού των υπηρεσιών στον χειρισμό των περιπτώσεων προστασίας των παιδιών»³⁸.

Επιπλέον, ο νόμος για την ποινική διαδικασία (αριθ. 88/2008) ορίζει ότι η ενημέρωση παιδιού θύματος ηλικίας έως 15 ετών διεξάγεται υπό την αιγίδα ενός δικαστή «σε ειδικά σχεδιασμένη υποδομή για τέτοιους σκοπούς»³⁹ και με την υποστήριξη εκπαιδευμένου ατόμου⁴⁰. Αυτές οι διατάξεις του νόμου περί ποινικών διαδικασιών είναι γενικά κατανοητές από τους δικαστές που τους έχει δοθεί εντολή να λαμβάνουν συνεντεύξεις από παιδιά κάτω των 15 ετών στο Barnahus.

Νορβηγία

Το Barnahus στη Νορβηγία ιδρύθηκε αρχικά χωρίς επίσημο ρυθμιστικό πλαίσιο. Σήμερα, ο νόμος περί ποινικής δικονομίας και ο κανονισμός σχετικά με τις διευθετήσεις για τις συνεντεύξεις καθιστά υποχρεωτικό για την αστυνομία και τους εισαγγελείς να χρησιμοποιούν το Barnahus⁴¹.

Σουηδία

Το Barnahus στη Σουηδία ιδρύθηκε χωρίς επίσημο ρυθμιστικό πλαίσιο. Δεν υπάρχει νόμος που κάνει υποχρεωτική τη χρήση του Barnahus. Ωστόσο, η Εθνική Αστυνομική Υπηρεσία, μαζί με την Εισαγγελία, το Εθνικό

36 Αυτή η σύνοψη βασίζεται στο: Bakketeig, Elisiv (2016). The Barnahus model in the Nordic countries. Paper presented at PROM-ISE – Regional conference and study visit, Linköping 28-29 November 2016. Based on Johansson, Susanna, Kari Stefansen, Anna Kaldal & Elisiv Bakketeig (in press, 2017): Implementing the Nordic Barnahus model: Characteristics and local adaptations. In Johansson, S., Stefansen, K., Kaldal, A. & Bakketeig, E. (red.). Collaborating against child abuse: Exploring the Nordic Barnahus Model. London: Palgrave. Landberg, Åsa and Svedin, Carl Göran (2013). Inuti a Barnahus: A Quality Review of 23 Swedish Barnahus, Stockholm: Rädda Barnen. Information received from the Icelandic Government Agency for Child Protection (February 2016).

37 Consolidation Act on Social Services, §50 a.–(1), <http://english.sim.dk/me-dia/14900/consolidation-act-on-social-services.pdf>

38 Child Protection Act, art 7, https://eng.velferdarraduneyti.is/media/acrobat-en-skar_sidur/Child-Protection-Act-as-amended-2015.pdf

39 Law on criminal procedure (nr.88/2008), art 9

40 Straffeprosessloven (Criminal Procedure Act), 239, 239 a-f., <http://www.lovdato.no/>

41 Delredovisning av regeringsuppdrag avseende gemensamma nationella riktlinjer kring barn som misstänks vara utsatta för brott och kriterier för landets Barnahus (Rikspolisstyrelsen, Sweden, 2009)

Συμβούλιο Ιατροδικαστών και το Εθνικό Συμβούλιο Υγείας και Πρόνοιας, εξέδωσαν εθνικές κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπα που πρέπει να πληρούνται προκειμένου οι συνεργαζόμενες λειτουργίες σε κοινούς χώρους να καλούνται ως «Barnahus»:

«Ο σκοπός αυτών των λειτουργιών είναι να διασφαλιστεί ότι τα παιδιά για τα οποία υπάρχει υποψία ότι έχουν εκτεθεί σε εγκληματικές ενέργειες, λαμβάνουν νομική προστασία, σωστή μεταχείριση και στήριξη και αν χρειαστεί, άμεσες κρίσεις και θεραπευτικές παρεμβάσεις. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, το επίκεντρο θα είναι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Το παιδί ενημερώνεται για όλα τα θέματα που το επηρεάζουν και του δίδεται η δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις του στο βαθμό και κατά τρόπο που του επιτρέπει η ωριμότητα του. Οι έρευνες που διεξάγονται παράλληλα στο πλαίσιο της έννομης τάξης και των κοινωνικών υπηρεσιών, αρχίζουν αμέσως και διεξάγονται όσο το δυνατόν πιο σύντομα, τόσο για το παιδί όσο και λόγω της πολυπλοκότητάς τους. Η προκαταρκτική έρευνα ολοκληρώνεται και λαμβάνεται απόφαση σχετικά με την επιβολή κατηγοριών το συντομότερο δυνατόν. Οι έρευνες υπόκεινται σε προθεσμίες ολοκλήρωσης».⁴²

Οι λεπτομέρειες της διυπηρεσιακής συνεργασίας στο Barnahus ρυθμίζονται κυρίως με επίσημες συμφωνίες μεταξύ των φορέων (δείτε παράδειγμα κάτω από το Barnahus Linköping).

⁴² <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158447>

Πρότυπο 3: Ομάδα-Στόχος

Ποιο είναι το πρότυπο;

3.1 Περιεκτικός/ευρύς ορισμός της ομάδας στόχου: Η ομάδα στόχος του Barnahus περιλαμβάνει όλα τα παιδιά που είναι θύματα ή/και μάρτυρες εγκλήματος που σχετίζονται με όλες τις μορφές βίας⁴³. Οι αναίτιοι γονείς/κηδεμόνες συμπεριλαμβάνονται ως δευτερογενής ομάδα στόχου.

3.2 Μη-Διάκριση: Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για την προσέγγιση όλων των παιδιών-θυμάτων ανεξάρτητα από τη μορφή βίας.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Διεθνείς και περιφερειακές νομικές υποχρεώσεις: Η μη-διάκριση αποτελεί θεμελιώδη αρχή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών (Η.Ε.) για τα Δικαιώματα του Παιδιού (άρθρο 2 UNCRC) και είναι κεντρικής σημασίας για την εφαρμογή του άρθρου 19 της UNCRC σχετικά με το δικαίωμα των παιδιών στην ελευθερία από τη βία.

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Μη-διάκριση
- Διατάξεις σχετικά με την αναγνώριση των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων ειδικών διατάξεων για την αναγνώριση των παιδιών ως θύματα εγκληματικών πράξεων, όπως η πρόβλεψη για την ηλικία, τα μέλη της οικογένειας.

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει ότι «Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται στο κάθε παιδί το δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφή βίας χωρίς καμία διάκριση, ανεξαρτήτως της εθνικότητας του παιδιού ή των γονέων ή του νόμιμου κηδεμόνα τους, του χρώματος, του φύλου, της

γλώσσας, της θρησκείας, της πολιτικής ή άλλης άποψης, της εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, της περιουσίας, της αναπηρίας, της γέννησης ή άλλης κατάστασης». Τα συμβαλλόμενα κράτη πρέπει επίσης να καταβάλουν προληπτικές προσπάθειες για να εξασφαλίζουν ότι διασφαλίζεται το δικαίωμα των παιδιών σε δυνητικά ευάλωτες καταστάσεις στην προστασία σε ισότιμη βάση με όλα τα άλλα παιδιά (CRC General Comment no 13). Δείτε επίσης: CoE Guidelines for Child-friendly justice (2010) Ch.III.D και CoE Rec. on Child-friendly social services (2011) Ch.V.B

Έρευνα και εμπειρία: Το Barnahus μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή των υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων κρατών, συμπεριλαμβάνοντας στην αποστολή του μια ευρεία ομάδα στόχου και εξασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση και παροχή υπηρεσιών σε όλα τα παιδιά που παραπέμπονται στην υπηρεσία.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Καθορίζοντας την ομάδα στόχο

- Οι ομάδες-στόχος καθορίζονται στη δήλωση αποστολής/επίσημη ιδρυτική συμφωνία του Barnahus,
- Οι ομάδες-στόχος περιλαμβάνουν όλα τα παιδιά που είναι θύματα ή μάρτυρες όλων των μορφών βίας συμπεριλαμβανομένων χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, σωματικής και ψυχολογικής κακοποίησης, ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης, εμπορικής εκμετάλλευσης, σωματεμπορίας, ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων και εγκλήματα με κίνητρα τιμής .

⁴³ Η βία ορίζεται εδώ σύμφωνα με το άρθρο 19 της UNCRC και το γενικό σχόλιο αριθ. 13 (2011) της CRC: «όλες οι μορφές σωματικής ή ψυχικής βίας, τραυματισμού και κακοποίησης, αμέλειας ή αμελείας

μεταχείρισης, κακομεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης».

Μη-διάκριση

- Μια πολυθεματική και διυπηρεσιακή αντιμετώπιση προσφέρεται σε όλα τα παιδιά που παραπέμπονται στο Barnahus⁴⁴. Η αξιολόγηση της προστασίας του παιδιού, η ποινική διερεύνηση, ιατρική και ψυχολογική αξιολόγηση, η παρέμβαση κρίσης⁴⁵ και η συνάντηση ακολουθίας (follow up) σχεδιάζονται και εκτελούνται σε στενή συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων υπηρεσιών σε όλες τις περιπτώσεις.
- Οι υπηρεσίες είναι προσβάσιμες στα παιδιά ανεξαρτήτως που κατοικούν. Κινητά μέσα και αίθουσες ακρόασης χρησιμοποιούνται όταν είναι απαραίτητο, ειδικά για την αρχική διερεύνηση, τη συνεχή παρέμβαση κρίσης και θεραπεία και για τη μετα-παρακολούθηση.
- Το Barnahus είναι διαθέσιμο και προσβάσιμο σε παιδιά με εξειδικευμένες ανάγκες και αναπηρίες, εξασφαλίζοντας ότι λαμβάνουν την ίδια ποσότητα πληροφοριών, καθοδήγησης και ευκαιριών για να εκφράσουν τις απόψεις τους και να αποκαλύψουν στις συνεντεύξεις.
- Η μετάφραση προσφέρεται σε παιδιά και αναίτιους γονείς/κηδεμόνες όταν χρειάζεται, εξασφαλίζοντας ότι λαμβάνουν την ίδια ποσότητα πληροφοριών, καθοδήγησης και ευκαιριών για να εκφράσουν τις απόψεις τους και να αποκαλύψουν στις συνεντεύξεις.

44. Οι πιθανές αιτίες διακρίσεων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: την εθνική ή φυλετική καταγωγή, τη φυλή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την αναπηρία και το καθεστώς του πρόσφυγα. Μπορεί να χρειαστούν ειδικές προσπάθειες για την προσέγγιση ιδιαίτερα ευάλωτων παιδιών.

45. Ορισμένες μορφές παρεμβάσεων κρίσης, όπως η επείγουσα ιατρική περίθαλψη, ενδέχεται να μην αποτελούν μέρος των υπηρεσιών του Barnahus.

Πρότυπο 4: Φιλικό περιβάλλον προς το Παιδί⁴⁶

Ποιο είναι το πρότυπο;

4.1 Τόπος και Προσβασιμότητα: Οι εγκαταστάσεις του Barnahus στεγάζονται κατά προτίμηση σε ανεξάρτητο κτήριο το οποίο βρίσκεται σε περιβάλλον οικείο προς τα παιδιά, για παράδειγμα σε κατοικημένη περιοχή. Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι προσβάσιμες μέσω της δημόσιας συγκοινωνίας, καθώς επίσης και σε παιδιά με αναπηρίες ή/και εξειδικευμένες ανάγκες.

4.2 Εσωτερικό Περιβάλλον: Τα έπιπλα και τα υλικά είναι φιλικά προς το παιδί και την οικογένεια και κατάλληλα για την ηλικία, ειδικά στους χώρους αναμονής. Οι χώροι είναι σωματικά ασφαλής για τα παιδιά όλων των ηλικιών και αναπτυξιακών σταδίων, συμπεριλαμβανομένων παιδιών με αναπηρίες ή/και εξειδικευμένες ανάγκες.

4.3 Ιδιωτικότητα: Υπάρχουν ξεχωριστοί, ηχομονωμένοι και ιδιωτικοί χώροι για την εξασφάλιση της ιδιωτικότητας.

4.4 Αποτροπή επαφής με τον ύποπτο δράστη: Το Barnahus διαρρυθμίστηκε έτσι ώστε να αποφεύγεται σε κάθε περίπτωση η επαφή μεταξύ του θύματος και του φερόμενου ως δράστη.

4.5 Δωμάτιο συνέντευξης: Το Barnahus παρέχει ζωντανή παρακολούθηση των συνεντεύξεων σε άλλο δωμάτιο, εκτός του δωματίου συνέντευξης, για τη διυπηρεσιακή ομάδα⁴⁷.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Οι συνεντεύξεις πραγματοποιούνται σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό
- Δικαίωμα αποφυγής επαφής μεταξύ θύματος και παραβάτη

Καθοδήγηση: Δείτε: CoE Guidelines for Child-friendly justice (2010) Ch. IV.D.5 και CoE Rec. on Child-friendly social services (2011) Ch.IV.B.

Έρευνα και εμπειρία: Ο χώρος και η διαρρύθμιση του κτηρίου είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση πρόσβασης όλων των παιδιών στην υπηρεσία και εξασφάλιση ιδιωτικότητας και ασφάλειας του παιδιού. Η παροχή ασφαλούς, ουδέτερου και φιλικού προς το παιδί περιβάλλοντος είναι κεντρικής σημασίας για τη μείωση άγχους και την αποτροπή της επανατραυματοποίησης. Ένα φιλικό προς το παιδί περιβάλλον, διευκολύνει την αποκάλυψη των παιδιών, το οποίο είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της προστασίας και ασφάλειας του παιδιού, τον προσδιορισμό των αναγκών σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και της εξασφάλισης επιτυχούς ποινικής έρευνας και δικαστικής διαδικασίας.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Χώρος και προσβασιμότητα

- Το Barnahus βρίσκεται σε περιοχή φιλική προς το παιδί, για παράδειγμα σε κατοικημένη περιοχή, ή σε στρατηγική θέση (π.χ. κοντά σε νοσοκομείο),
- Τα μέσα δημόσιας συγκοινωνίας βρίσκονται σε κοντινή απόσταση (με τα πόδια) από το Barnahus,
- Το Barnahus είναι εξοπλισμένο με ράμπα ή πλατφόρμα με ανελκυστήρα.

⁴⁶ Φιλικό προς τα παιδιά σημαίνει ότι εστιάζεται, προσαρμόζεται και είναι ευαίσθητο στις συγκεκριμένες ανάγκες των παιδιών.

⁴⁷ Η οικογένεια / γονείς / φροντιστές δεν επιτρέπεται να παρακολουθήσουν τη συνέντευξη με το παιδί.

Εσωτερικό περιβάλλον

- Το παιδί καλωσορίζεται με φιλικό τρόπο από μέλος του προσωπικού και του προσφέρεται κάτι για να πιεί,
- Το περιερχόμενο, για παράδειγμα τα παιχνίδια, τα περιοδικά και τα βιβλία, τα έπιπλα στον χώρο αναμονής ανταποκρίνονται στις ανάγκες τόσο των νεότερων όσο και των μεγαλύτερων παιδιών και των παιδιών με εξειδικευμένες ανάγκες και αναπηρίες,
- Το εσωτερικό έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με οδηγίες βέλτιστης πρακτικής για τη διατήρηση της εσωτερικής προσβασιμότητας, για παράδειγμα υπάρχει μόνο ένας όροφος ή ανελκυστήρας, οι διάδρομοι είναι ανοιχτοί και οι τουαλέτες προσβάσιμες,
- Οι επιθεωρήσεις ασφάλειας των εγκαταστάσεων γίνονται τακτικά.

Ιδιωτικότητα

- Διατίθενται ξεχωριστές αίθουσες αναμονής, εάν χρειάζεται, για την προστασία της ιδιωτικότητας ή της ασφάλεια του παιδιού ή εάν χρειάζεται για επιβολή του νόμου για δικανικούς σκοπούς,
- Στα δωμάτια υπάρχει ηχομόνωση,
- Η τοποθεσία και η σήμανση είναι διακριτικά.

Αποτροπή επαφής με τον φερόμενο ως δράστη⁴⁸

- Η συνέντευξη των φερόμενων ως δραστών αλλά και η παροχή υπηρεσιών δίνονται σε διαφορετική τοποθεσία,
- Εάν ο φερόμενος ως δράστης έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες στο ίδιο κτήριο,
- Υπάρχουν διαφορετικοί είσοδοι και χώροι για τα παιδιά και τους αναίτιους γονείς/κηδεμόνες και τους φερόμενους ως δράστες,
- Τα ραντεβού με τα παιδιά και τους φερόμενους ως δράστες προγραμματίζονται ώστε να αποφεύγεται η επαφή

Δωμάτιο Συνέντευξης

- Το δωμάτιο συνέντευξης και παρακολούθησης είναι ξεχωριστά αλλά συνδέονται μέσω οπτικοακουστικών συστημάτων ενδοεπικοινωνίας,
- Η παρακολούθηση της συνέντευξης γίνεται σε οθόνη παρακείμενης αίθουσας παρατήρησης,
- Το δωμάτιο είναι άνετο και φιλικό προς το παιδί. Είναι επιπλωμένο και διακοσμημένο έτσι ώστε να αποφεύγεται η απόσπαση της προσοχής
- Η κάμερα έχει ρυθμιστεί έτσι ώστε να μπορεί να καταγράφει και να παρακολουθεί τις κινήσεις του παιδιού και να συλλαμβάνει τις κινήσεις του χεριού του αν το παιδί σχεδιάζει η δείχνει κάτι.

⁴⁸ Οι θεραπευτικές συνεδριάσεις, συμπεριλαμβανομένου του δράστη και του παιδιού, μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις να πραγματοποιηθούν στις εγκαταστάσεις, εφόσον θεωρούνται προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Η ασφάλεια και η ευημερία του παιδιού αποτελούν πρωταρχικές

εκτιμήσεις. Σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και σοβαρών περιπτώσεων άλλων μορφών βίας, ο δράστης δεν επιτρέπεται να εισέλθει στις εγκαταστάσεις του Barnahus σε καμία περίπτωση.

Πρότυπο 5: Διυπηρεσιακή διαχείριση περιστατικών⁴⁹

Ποιο είναι το πρότυπο;

5.1 Επίσημες διαδικασίες και ρουτίνες: Η διυπηρεσιακή ανασκόπηση των περιστατικών και ο προγραμματισμός αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εργασίας της ομάδας του Barnahus και των αντίστοιχων υπηρεσιών του και επισημοποιείται με από κοινού συμφωνία για τις διαδικασίες και τις ρουτίνες.

5.2 Συνεχής σχεδιασμός και ανασκόπηση των περιπτώσεων: Οι συναντήσεις για την ανασκόπηση των περιπτώσεων και σχεδιασμό πλάνου πραγματοποιούνται σε τακτική βάση στο Barnahus.

5.3 Συνεχής παρακολούθηση των περιπτώσεων: Το Barnahus εξασφαλίζει τη συνεχή τεκμηρίωση και πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες των περιστατικών στα μέλη της διυπηρεσιακής ομάδας, σε ό,τι αφορά την εξέλιξη της περίπτωσης μέχρι το κλείσιμό της.

5.4 Άτομο Στήριξης⁵⁰: Ένα καθορισμένο, εκπαιδευμένο άτομο ή μέλος της ομάδας του Barnahus παρακολουθεί την πολυθεματική δράση για να διασφαλίσει ότι υπάρχει συνεχής στήριξη και παρακολούθηση σε ακολουθία, του παιδιού και του αναίτιου γονέα/κηδεμόνα.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος αποτελεί προτεραιότητα για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις οδηγίες. Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των μελών της οικογενείας του
- Πολυθεματική/ συντονισμός/ συνεργασία
- Διατάξεις κύκλου εμπιστοσύνης

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) επισημαίνει τις αποτελεσματικές διαδικασίες για την εφαρμογή προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού από τη βία (άρθρο 19 UNCRC), συμπεριλαμβανομένου διατομεακού συντονισμού, ο οποίος απαιτείται από τα πρωτόκολλα και το μνημόνιο συμφωνίας. Η CRC αναφέρει επίσης πως «οι επαγγελματίες που εργάζονται στο σύστημα προστασίας παιδιών πρέπει να εκπαιδεύονται βάσει της διυπηρεσιακής συνεργασίας και των πρωτοκόλλων συνεργασίας». Η διαδικασία περιλαμβάνει: (α) μια συμμετοχική, πολυθεματική αξιολόγηση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών του παιδιού, των κηδεμόνων και της οικογένειας, η οποία καλεί και αποδίδει δέουσα βαρύτητα στις απόψεις του παιδιού καθώς επίσης των κηδεμόνων και της οικογένειας, (β) την ανταλλαγή των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης με το παιδί, τους φροντιστές και την οικογένεια, (γ) την παραπομπή του παιδιού και της οικογένειας σε ένα φάσμα υπηρεσιών για κάλυψη των αναγκών, και (δ) τη μετα-παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας της παρέμβασης (Γενικό Σχόλιο αρ. 13). Δείτε επίσης: CoE Guidelines for child-friendly

⁴⁹ Ο διυπηρεσιακός προγραμματισμός, η επανεξέταση και παρακολούθηση περιπτώσεων μπορούν να διαμορφωθούν με περιορισμούς μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών στην εθνική νομοθεσία ή με έλλειψη νομοθεσίας που επιτρέπει και δίνει εντολή στις υπηρεσίες να μοιράζονται πληροφορίες συγκεκριμένων περιπτώσεων. Ένα υψηλό επίπεδο ολοκλήρωσης απαιτεί μια σαφή και προσεκτική προσέγγιση των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας και μπορεί να απαιτεί προσέγγιση βήμα προς βήμα για να εξασφαλιστεί η σωστή ανταλλαγή πληροφοριών. Μπορεί επίσης να χρειαστεί να βρεθούν λύσεις, όπως πρωτόκολλα αλληλεγγύης δεδομένων, για την αντιμετώπιση νομικών περιορισμών ή /

και κανονισμών που επιβάλλονται από επαγγελματικές οργανώσεις στους αντίστοιχους επαγγελματίες για να μοιράζονται πληροφορίες συγκεκριμένων περιπτώσεων.

⁵⁰ Αυτός ο ρόλος συνήθως αναλαμβάνεται από τις υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών ως διαχειριστές υποθέσεων όταν είναι παρόντες στο Barnahus. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών, ο ρόλος αυτός μπορεί να αναληφθεί από ένα μέλος της ομάδας, υπεύθυνο για τη σύνδεση με τις τοπικές υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών.

justice (2010) Ch. 4.A.5 και CoE Rec. Child-friendly social services (2011) Ch. V.E, Hd, and J.

Έρευνα και Εμπειρία: Ο διυπηρεσιακός σχεδιασμός πλάνου περίπτωσης, που υποστηρίζεται από διαδικασίες και πρωτόκολλα, είναι σημαντικός για τη διασφάλιση πολυθεματικών, συντονισμένων και αποτελεσματικών σχετικών παρεμβάσεων από τη διυπηρεσιακή ομάδα και τους αντίστοιχους φορείς. Η παρακολούθηση των περιπτώσεων και η ανασκόπηση επιτρέπει στην ομάδα, στο μέγιστο δυνατό βαθμό και σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, να συλλέγει και να ανταλλάζει πληροφορίες έτσι ώστε να ζητείται επιπλέον γνώμη και επανεξέταση σε όλα τα στάδια της διερευνητικής και δικαστικής διαδικασίας, όταν αφορά ειδικές περιπτώσεις. Η παρακολούθηση περιπτώσεων επιτρέπει επίσης στη διυπηρεσιακή ομάδα την παρακολούθηση της προόδου και της έκβασης των περιστατικών που παραπέμπονται στην υπηρεσία. Η επαρκής υποστήριξη των θυμάτων και η μετα-παρακολούθηση από εξουσιοδοτημένο επαγγελματία καθ' όλη τη διαδικασία, μπορεί να συμβάλει στη μείωση του άγχους και του τραύματος του παιδιού και των αναίτιων γονέων/κηδεμόνα. Μια κρίσιμη πτυχή της στήριξης των θυμάτων είναι η διασφάλιση μιας διαρκούς ενημέρωσης προς το παιδί και προς τους αναίτιους κηδεμόνες και η βεβαίωση πως δίδεται η δέουσα βαρύτητα στις απόψεις του παιδιού. Συμβάλλει επίσης στην εξασφάλιση του γεγονότος πως το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού καθοδηγεί τη διαδικασία και πως τα βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα του παιδιού μεγιστοποιούνται. Τα παιδιά και οι αναίτιοι γονείς/κηδεμόνες μπορεί να χρειάζονται καθοδήγηση και στήριξη για να ενισχύσουν την ικανότητα τους να στηρίξουν το παιδί, να κατανοήσουν τις δικαστικές διαδικασίες, τα δικαιώματα των παιδιών και τις διαθέσιμες θεραπείες.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Επίσημες διαδικασίες και ρουτίνες

- Το Barnahus διαθέτει επίσημες διαδικασίες για τη διαχείριση περιστατικών, συμπεριλαμβανομένων συναντήσεων, προγραμματισμού, τεκμηρίωσης και μετα-παρακολούθησης
- Υπάρχει ένα πρωτόκολλο για υποστήριξη της διυπηρεσιακής ομάδας όσον αφορά την ιδιωτικότητα και την προστασία των δεδομένων,
- Υπάρχει σύστημα αξιολόγησης του αντίκτυπου της πολυθεματικής δράσης στο παιδί,
- Η επανεξέταση περιστατικών και το πλάνο συντονίζονται και διευκολύνονται από εξουσιοδοτημένο μέλος του προσωπικού του Barnahus,
- Το προσωπικό είναι ενήμερο και έχει εκπαιδευτεί στις διαδικασίες και ρουτίνες.

Διυπηρεσιακό πλάνο και ανασκόπηση περιστατικού

- Μια πρώτη συνάντηση πραγματοποιείται στο Barnahus για προγραμματισμό της πολυθεματικής παρέμβασης και συντονισμό της δράσης συμπεριλαμβανομένων όλων των αρμόδιων φορέων,
- Μια μετέπειτα συνάντηση πραγματοποιείται στο Barnahus μετά τη δικανική συνέντευξη και την ιατρική εξέταση, με όλους τους αρμόδιους επαγγελματίες για ενημέρωσή τους σχετικά με τα αποτελέσματα και τον σχεδιασμό πλάνου και συντονισμού συνεχιζόμενων παρεμβάσεων,
- Πραγματοποιούνται τακτικές συναντήσεις στο Barnahus μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών για ανασκόπηση των περιστατικών, ανταλλαγή επικαιροποιημένων πληροφοριών και αξιολόγηση των επιπτώσεων της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής παρέμβασης,

- Η ανασκόπηση του περιστατικού αφορά όλους τους φορείς σε ισότιμη βάση και δεν κυριαρχείται από έναν οργανισμό εις βάρος άλλων ειδικοτήτων,
- Σε περιπτώσεις που το παιδί έχει μαθησιακές δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες, οι εμπειρογνώμονες επαγγελματίες, και κατά προτίμηση κάποιος που έχει πρότερη γνώση του εν λόγω παιδιού, γνωμοδοτούν για το πλάνο όλων των υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων της δικανικής συνέντευξης, της ιατρικής εξέτασης και της θεραπείας.

Διαρκής παρακολούθηση περίπτωσης

- Το Barnahus τεκμηριώνει συστηματικά συγκεκριμένες πληροφορίες περιστατικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων: τα δημογραφικά του θύματος και της οικογένειας, τις δικανικές συνεντεύξεις και τη συμμετοχή στις δικανικές συνεντεύξεις, αριθμό πολυθεματικών συναντήσεων ανασκόπησης της περίπτωσης, εκπροσώπηση των φορέων σε αυτές τις συναντήσεις, θεραπευτικές εκθέσεις και ιατρικές εκθέσεις όπου είναι δυνατόν⁵¹.

Άτομο στήριξης

- Στο παιδί και στους φροντιστές παρέχεται διαρκής στήριξη και τακτική ενημέρωση καθ' όλη τη διάρκεια της διερευνητικής και δικαστικής διαδικασίας,
- Η παρακολούθηση μετά την ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας και της θεραπείας, οργανώνεται ανάλογα με τις ανάγκες του παιδιού και της οικογένειας/κηδεμόνων⁵²,

- Ένα καθορισμένο, εκπαιδευμένο άτομο ή μέλος της διυπηρεσιακής ομάδας παρακολουθεί τη πολυθεματική δράση για να διασφαλίζει ότι υπάρχει συνεχής στήριξη και παρακολούθηση σε ακολουθία του παιδιού και της αναίτιας οικογένειας/κηδεμόνων

Εάν ο ρόλος του ατόμου στήριξης/συντονιστής εκτελείται από μια αρχή που δεν είναι παρούσα στην υπηρεσία, ένα μέλος της ομάδας της υπηρεσίας είναι υπεύθυνο για την επαφή με αυτή την αρχή, εξασφαλίζοντας επαρκή επικοινωνία και παρακολούθηση.

Ρύθμιση Ανταλλαγής Πληροφοριών στο Barnahus στον νόμο της Δανίας

«Κατά την εξέταση μιας περίπτωσης όπου χρησιμοποιείται το Σπίτι του Παιδιού, βλ. τμήμα 50α, το προσωπικό του Σπιτιού του Παιδιού, η αστυνομία και η αρχή εισαγγελίας καθώς και οι υγειονομικές αρχές, εξουσιοδοτημένοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας και οι τοπικές αρχές που εκτελούν καθήκοντα στον τομέα των κοινωνικά μειονεκτούντων παιδιών και νέων, μπορούν να ανταλλάζουν πληροφορίες μεταξύ τους σε αυστηρά προσωπικό επίπεδο σχετικά με την προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του παιδιού, εφόσον οποιαδήποτε τέτοια ανταλλαγή πληροφοριών κρίνεται αναγκαία για την υγεία και την ανάπτυξη του παιδιού ή του νεαρού ατόμου».50.1 (c) Consolidation Act on Social Services.

51 Οι υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας / προστασίας των παιδιών συγκεντρώνουν συνήθως όλες τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών εκθέσεων, των εκθέσεων αστυνομίας και των παρεμβάσεων προστασίας των παιδιών. Όλοι οι οργανισμοί υποχρεούνται να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τις υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας / προστασίας των παιδιών.

52 Η παρακολούθηση και η συνεχής υποστήριξη και βοήθεια παρέχονται συνήθως από τις τοπικές υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών. Όταν η υπηρεσία κοινωνικής προστασίας των παιδιών

βρίσκεται στο Barnahus, ενεργεί ως διαχειριστής υποθέσεων και διασφαλίζει το συνολικό συντονισμό και την παρακολούθηση. Ο διαχειριστής της υπόθεσης παρακολουθεί επίσης ότι εφαρμόζονται οι βασικές αρχές και ότι τα δικαιώματα του παιδιού τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Ρόλοι και Λειτουργία των αντίστοιχων φορέων στη διυπηρεσιακή συνάντηση – Barnahus Linköping

Barnahus

Προεδρεύει της διυπηρεσιακής συνάντησης. Είναι υπεύθυνο να διασφαλίζει την πραγματοποίηση μιας από κοινού αξιολόγησης στη συνάντηση βάσει επαρκών πληροφοριών από τους αντίστοιχους φορείς. Επιπλέον, οφείλει να εξασφαλίζει πως υπάρχει συμφωνία μεταξύ των φορέων σχετικά με τον συνεχή προγραμματισμό της περίπτωσης. Ενεργεί ως συντονιστής και κοινοποιεί τις σημειώσεις συνάντησης με τους συμμετέχοντες φορείς.

Παιδιατρική Μονάδα στο Νοσοκομείο

Συμβάλλει με την ιατρική εμπειρογνωμοσύνη. Διεξάγει μία πρώτη αξιολόγηση αναγκών για ιατρική εξέταση. Μοιράζεται πληροφορίες σχετικά με πιθανή προηγούμενη γνώση για το παιδί.

Φορέας Ψυχιατρικής Παιδιών και Εφήβων

Συμβάλλει με την ιατρική εμπειρογνωμοσύνη. Διεξάγει μία πρώτη αξιολόγηση αναγκών για ιατρική εξέταση. Μοιράζεται πληροφορίες σχετικά με πιθανή προηγούμενη γνώση για το παιδί.

Αστυνομία και Κατήγορος

Συμβάλλει με ποινική και δικαστική εμπειρογνωμοσύνη. Διεξάγει μια αρχική αξιολόγηση των αναγκών για έναρξη ποινικής έρευνας.

Κοινωνικές Υπηρεσίες

Συμβάλλει με ψυχοκοινωνική εμπειρογνωμοσύνη. Διεξάγει μια αρχική αξιολόγηση της περίπτωσης όσον αφορά σε ζητήματα προστασίας του παιδιού και παρεμβάσεις. Μοιράζεται πληροφορίες για πιθανή προηγούμενη γνώση για το παιδί.

Ημερήσια Διάταξη Διυπηρεσιακής Συνάντησης στο Barnahus της Στοκχόλμης

Εισαγωγή και πλαίσιο της συνάντησης

- Γνωριμία συμμετεχόντων: Όνομα και φορέας.
- Τεκμηρίωση της συνάντησης: κοινές σημειώσεις από τη συνάντηση ή από κάθε φορέα ξεχωριστά.
- Θέματα Εμπιστευτικότητας: Υπάρχουν συμμετέχοντες φορείς που δεσμεύονται από το απόρρητο – σύντομες πληροφορίες.

Σκοπός της Συνάντησης

- Ανταλλαγή πληροφοριών και από κοινού προγραμματισμός
- Διασφάλιση πως το όφελος και τα συμφέροντα του παιδιού είναι προτεραιότητα.
- Καθορισμός συγκεκριμένου σκοπού σχετικά με την περίπτωση.

Ιστορικό και προηγούμενες γνώσεις σχετικά με την περίπτωση

- Κοινωνικές υπηρεσίες: Προηγούμενη έρευνα σχετικά με βία στην οικογένεια – πότε;
- Προηγούμενες παρεμβάσεις και αποτελέσματα
- Πολιτική/Κατήγορος: Υπάρχουν προηγούμενες αστυνομικές αναφορές σχετικά με κάποιον στην οικογένεια, για παράδειγμα σε σχέση με βία, κατάχρηση ουσιών ή άλλα σοβαρά εγκλήματα;
- Αναθεώρηση πιθανών περιστατικών της Ομάδας Προστασίας του Παιδιού και του Φορέα Ψυχιατρικής για Παιδιά και Εφήβους.

Προγραμματισμός της Δικανικής Συνέντευξης

- Ποιες ενέργειες έχουν αναλάβει οι αντίστοιχοι φορείς από την έκδοση της αστυνομικής έκθεσης;

Μέρα της Δικανικής Συνέντευξης:

- Ημερομηνία και ώρα

- Νομικός εκπρόσωπος και άτομο γνωστό στο παιδί που θα το συνοδεύσει στο Barnahus
- Ειδικά χαρακτηριστικά και κατάσταση του παιδιού όπως γλώσσα, ειδικές ανάγκες, κατάσταση στο σπίτι
- Παρουσία στην αίθουσα παρατήρησης από τον Φορέα Ψυχιατρικής Παιδιών και Εφήβων

Προγραμματισμός μετά τη Δικανική Συνέντευξη – πράγματα ήδη προς εξέταση σε αυτό το στάδιο

- Αξιολόγηση Προστασίας του Παιδιού – διαφορετικά σενάρια
- Πως θα ενημερωθεί ο φροντιστής του παιδιού;
- Προγραμματισμός πιθανής επανένωσης με τους γονείς/φροντιστές μετά τη συνέντευξη
- Άποψη Κατήγορου και Αστυνομίας για τα επόμενα βήματα
- Παρέμβαση κρίσης
- Ιατρική Εξέταση
- Ποιος θα παρέχει τις πληροφορίες στο παιδί σχετικά με τις αποφάσεις και τις ενέργειες; -CRC άρθρο 12

Άλλα Θέματα

- Υπάρχουν αδέλφια που μπορεί να ήταν μάρτυρες της βίας;
- Άλλο θέμα, συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης ανάγκης για μετάφραση

Περίληψη της διυπηρεσιακής συνάντησης

- Περίληψη της συνάντησης
- Εάν απαιτούνται αλλαγές στον προγραμματισμό, πρέπει να ενημερωθούν όλοι οι φορείς

Πρότυπο 6: Δικανική Συνέντευξη⁵³

Ποιο είναι το πρότυπο;

6.1 Τεκμηριωμένη Πρακτική και Πρωτόκολλα: Οι δικανικές συνεντεύξεις διεξάγονται σύμφωνα με τεκμηριωμένες πρακτικές και πρωτόκολλα, τα οποία εξασφαλίζουν την ποιότητα και την ποσότητα των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώνονται. Ο κύριος στόχος της συνέντευξης είναι να αποφευχθεί η επανατραυματοποίηση και να προάγει την ελεύθερη αφήγηση του παιδιού όσο το δυνατό πιο λεπτομερώς έτσι ώστε οι δηλώσεις του παιδιού να ληφθούν κατά τρόπο που να είναι σύμφωνες με τους κανόνες περί αποδείξεως και με το δικαίωμα της υπεράσπισης.

6.2 Εξειδικευμένο Προσωπικό: Οι δικανικές συνεντεύξεις διεξάγονται από εξειδικευμένα μέλη του προσωπικού, οι οποίοι λαμβάνουν τακτική εκπαίδευση για τη διενέργεια των δικανικών συνεντεύξεων.

6.3 Τοποθεσία και καταγραφή: Οι δικανικές συνεντεύξεις διεξάγονται στο Barnahus. Οι συνεντεύξεις καταγράφονται οπτικοακουστικά προκειμένου να αποφευχθεί η επανειλημμένη συνέντευξη από διάφορους επαγγελματίες που χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στην αποκάλυψη του παιδιού.

6.4 Πολυθεματική και διυπηρεσιακή παρουσία: Η Δικανική συνέντευξη διεξάγεται μόνο από έναν επαγγελματία. Όλα τα σχετικά μέλη της πολυθεματικής, διυπηρεσιακής ομάδας μπορούν να παρακολουθούν τη δικανική συνέντευξη, είτε ζωντανά σε παρακείμενο δωμάτιο είτε την οπτικογραφημένη κατάθεση. Υπάρχει σύστημα αλληλεπίδρασης μεταξύ του συνεντευκτή και των παρατηρητών, έτσι ώστε να τίθενται ερωτήσεις στο παιδί μέσω του συνεντευκτή.

6.5 Σεβασμός του δικαιώματος του εναγόμενου σε δίκαιη δίκη και «ισότητα των μέσων»: Υπάρχουν διευθετήσεις που επιτρέπουν στην υπεράσπιση να τεθούν ερωτήσεις στο παιδί-θύμα/μάρτυρα μέσω του δικανικού συνεντευκτή. Εάν ο κατηγορούμενος έχει το νόμιμο δικαίωμα να παρακολουθεί τη μαρτυρία του παιδιού, αυτό γίνεται με οπτικοακουστική μετάδοση για αποφυγή πιθανής επαφής μεταξύ του κατηγορούμενου και του παιδιού.

6.6 Προσαρμοσμένο στο παιδί: Η συνέντευξη προσαρμόζεται στην ηλικία του παιδιού, στην ανάπτυξη του και στο πολιτισμικό υπόβαθρο και λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες συμπεριλαμβανομένης της μετάφρασης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ελαχιστοποίηση της διάρκειας των συνεντεύξεων, τη χρήση διαλειμμάτων, και ενδεχομένως τη διεξαγωγή της συνέντευξης σε περισσότερες από μια συνεδρίες. Ο αριθμός των συνεντεύξεων περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο για την ποινική έρευνα. Ο ίδιος επαγγελματίας διεξάγει τη συνέντευξη εάν χρειάζονται πολλαπλές συνεντεύξεις.

⁵³ Μια δικανική συνέντευξη μπορεί να οριστεί ως «μια ενιαία συνεδρίαση, καταγεγραμμένη συνέντευξη που αποσκοπεί να αποσπάσει πληροφορίες από το παιδί όταν υπάρχουν ανησυχίες για πιθανή κακοποίηση ή όταν το παιδί έχει γίνει μάρτυρας βίας εναντίον άλλου προσώπου» (<http://www.nationalcac.org/forensic-interview-services>) ή «μια διαρθρωμένη συνομιλία με ένα παιδί που αποσκοπεί στην παροχή λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με πιθανά γεγονότα που το

παιδί μπορεί να έχει βιώσει ή να έχει γίνει μάρτυρας». (http://www.smallvoices.org/what_we_do/forensic_interviews.html). Η δικανική συνέντευξη συλλέγει πληροφορίες από το παιδί που αφορούν ή είναι κατάλληλες στα δικαστήρια.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Παροχή πληροφοριών
- Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση
- Προσαρμοσμένες διαδικασίες στις έρευνες και στις δικαστικές διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά. Διεξαγωγή συνεντεύξεων, όπου είναι απαραίτητο, σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό.
- Οι συνεντεύξεις διεξάγονται από ή μέσω επαγγελματιών εκπαιδευμένων για τον σκοπό αυτό
- Τα ίδια πρόσωπα, εάν είναι δυνατόν και όπου χρειάζεται, διεξάγουν όλες τις συνεντεύξεις με το παιδί
- Συνεντεύξεις θυμάτων σεξουαλικής βίας, βίας λόγω φύλου ή βίας σε στενές σχέσεις που διεξάγονται από άτομα του ίδιου φύλου
- Ο αριθμός των συνεντεύξεων είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένος και οι συνεντεύξεις διεξάγονται μόνο όταν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο και για τους σκοπούς των ερευνών και των διαδικασιών
- Όλες οι συνεντεύξεις με ένα παιδί-θύμα ή, ενδεχομένως, παιδί-μάρτυρα, μπορούν να καταγραφούν οπτικοακουστικά και ότι οι εν λόγω καταγραφές μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινική δίκη
- Δυνατότητα να δοθεί εντολή στο παιδί να ακουστεί μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνολογιών επικοινωνίας
- Δικαίωμα αποφυγής επαφής μεταξύ θύματος και παραβάτη
- Εκπαίδευση & Εργαλεία
- Πολυεπιστημονικότητα / συντονισμός / συνεργασία

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει πως «η διερεύνηση σε περιπτώσεις βίας, είτε αναφοράς από το παιδί, είτε από κάποιον εκπρόσωπο ή από τρίτο μέρος, πρέπει να διεξάγεται από εξειδικευμένους επαγγελματίες οι οποίοι έχουν λάβει ειδικό ρόλο και περιεκτική κατάρτιση που απαιτεί μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα των παιδιών και στην ευαισθητοποίηση για τα παιδιά. Η αυστηρή, αλλά ευαισθητοποιημένη προς το παιδί, διαδικασία της διερεύνησης θα βοηθήσει στο να διασφαλιστεί η σωστή αναγνώριση της βίας και θα συμβάλει στην παροχή αποδεικτικών στοιχείων για διοικητικές, αστικές, προστασίας του παιδιού και ποινικές διαδικασίες. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να αποφευχθεί ο περαιτέρω τραυματισμός του παιδιού μέσω της ερευνητικής διαδικασίας. Κατά αυτό τον τρόπο, όλα τα μέρη είναι υποχρεωμένα να ακούνε και να δίνουν τη δέουσα βαρύτητα στις απόψεις του παιδιού». (UNCRC Γενικό Σχόλιο αρ. 13). Επιπλέον, η CRC επισημαίνει ότι όταν παραβιάζονται τα δικαιώματα των παιδιών «τα κράτη πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή ώστε να εξασφαλίσουν ότι υπάρχουν αποτελεσματικές, ευαισθητοποιημένες προς το παιδί διαδικασίες» (Γενικό Σχόλιο αρ. 5). Καλεί επίσης τα συμβαλλόμενα κράτη να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν κανόνες και διαδικασίες για τα παιδιά-θύματα σωματικής βίας, σεξουαλικής κακοποίησης ή άλλων βίαιων εγκλημάτων, ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη των καταθέσεων με τη χρήση οπτικογραφημένων συνεντεύξεων για μείωση της επανατραυματοποίησης» (Γενική Ημέρα Συζήτησης σχετικά με το δικαίωμα του παιδιού να ακουστεί). *Δείτε επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τη φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη Κεφάλαιο IV.D. και Ευρωπαϊκή Επιτροπή Έγγραφο προβληματισμού που προτείνει 10 αρχές για ολοκληρωμένα συστήματα προστασίας των παιδιών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για παράδειγμα Αρχές 1, 2 και 6.*

Έρευνα και Εμπειρία: Έρευνες έχουν δείξει ότι οι επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις μπορεί να είναι πολύ τραυματικές για το παιδί και να προκαλέσουν επανατραυματοποίηση. Μια τέτοια «επανατραυματοποίηση» μπορεί να έχει ακόμη και πιο τραυματικές επιπτώσεις στο παιδί από την ίδια την κακοποίηση. Επομένως, πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να δώσουν αποδεικτικά στοιχεία σε συναισθηματικά και σωματικά ασφαλές και ευνοϊκό περιβάλλον, για αποφυγή της επανατραυματοποίησης και για την εξασφάλιση μιας επιτυχούς ποινικής διερεύνησης και διαδικαστικής διαδικασίας. Επιπλέον, έρευνες έχουν αποδείξει πως οι επανειλημμένες συνεντεύξεις από άτομα που δεν έχουν την απαραίτητη εξειδίκευση σε δικανικές συνεντεύξεις είναι πιθανό να αλλοιώνουν τα γεγονότα σε σχέση με το παιδί, με υποβλητικές ερωτήσεις που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ποινική διερεύνηση. Συνεπώς, πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε η δικανική συνέντευξη να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις των κανόνων για τα αποδεικτικά στοιχεία και να σέβεται το δικαίωμα της υπεράσπισης, έτσι ώστε τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται να είναι έγκυρα στο δικαστήριο⁵⁴.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Τεκμηριωμένες Πρακτικές και Πρωτόκολλα

- Τεκμηριωμένα πρωτόκολλα, όπως το NICHD ή το NCAC, χρησιμοποιούνται για όλες τις δικανικές συνεντεύξεις και διερευνητικές συνεντεύξεις,
- Οι συνεντευκτές εκπαιδεύονται στη χρήση τεκμηριωμένων πρακτικών και πρωτοκόλλων,

- Τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται από τους δικανικούς συνεντευκτές είναι διαρκώς αναγνωρισμένα ως έγκυρα στο δικαστήριο.
- Εξειδικευμένο προσωπικό

Οι δικανικές και διερευνητικές συνεντεύξεις διεξάγονται μόνο από εξειδικευμένο προσωπικό

- Το προσωπικό λαμβάνει τακτική εκπαίδευση στη διεξαγωγή δικανικών συνεντεύξεων,
- Το προσωπικό λαμβάνει τακτική καθοδήγηση, εποπτεία και συμβουλευτική, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης από ομότιμους (Δείτε επίσης πρότυπο 9).

Τοποθεσία και καταγραφή

- Στο Barnahus διατίθενται ειδικά δωμάτια δικανικής συνέντευξης που είναι φιλικά προς το παιδί,
- Τα δωμάτια συνέντευξης είναι εξοπλισμένα με κάμερα και ηχοσύστημα, τα οποία επιτρέπουν υψηλής ποιότητας καταγραφή και ζωντανή προβολή της δικανικής συνέντευξης
- Όλες οι συνεντεύξεις καταγράφονται οπτικοακουστικά
- Οι καταγραφές των συνεντεύξεων αποθηκεύονται σε ασφαλή τοποθεσία με περιορισμένη πρόσβαση.

⁵⁴ Η έρευνα που αναφέρεται εδώ είναι τεκμηριωμένη σε αρκετές δημοσιεύσεις, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων: Henry, Jim (1997). Following Disclosure, System Intervention Trauma to Child Sexual Abuse Victims. *Journal of Interpersonal Violence* 12: 499; Newgent, Rebecca A., Fender-Scarr, Lisa K. and Bromley, Jamie L. (2002). The Retraumatization of Child Sexual Abuse: The Second Insult. *National Institute for Trauma and Loss in Children*, Volume 2, Number 2, Fall 2002; Newlin, Chris, Cordisco Steele, Linda, Chamberlin, Andra, Anderson, Jennifer, Kenniston, Julie, Russell, Amy, Stewart, Heather and Vaughan-Eden, Viola (2014). *Child Forensic Interviewing: Best*

Practices. U.S. Department of Justice Office of Justice Programs Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention; Westcott Helen L. and Davies, Graham M (eds) (2002). *Children's Testimony: A Handbook of Psychological Research and Forensic Practice*. Wiley Series of the Psychology of Crime, Policing and Law, July 2002; Jansson, Helene, Rath-je, Pia and Gade Hansen, Søren (2015). The experience of children testifying in court in cases of sexual abuse. *Sexological Clinic at PCK Copenhagen, Center for Sexual Abuse, Rigshospitalet Copenhagen and the National Council for Children, Denmark*.

Πολυθεματική και διυπηρεσιακή παρουσία

- Οι συνεντεύξεις διεξάγονται συνήθως από έναν μόνο επαγγελματία, με τους σχετικούς επαγγελματίες να παρακολουθούν από άλλο δωμάτιο,
- Παρέχονται υπηρεσίες για ζωντανή αναμετάδοση των συνεντεύξεων σε οθόνη σε άλλο δωμάτιο,
- Οι υπηρεσίες επιτρέπουν στους παρατηρητές να επικοινωνούν, εάν χρειάζεται, απευθείας με τον συνεντευκτή μέσω ακουστικού,
- Οι δικανικοί συνεντευκτές θα πρέπει να εκπαιδεύονται για τη χρήση του διερμηνέα στη διάρκεια της συνέντευξης,
- Ο συνεντευκτής εξηγεί τον ρόλο του διερμηνέα στο παιδί και στον διερμηνέα. Ο συνεντευκτής προτείνει εάν ο διερμηνέας θα πρέπει να ενωθεί μέσω τηλεπικοινωνίας ή εάν θα είναι παρών στην αίθουσα της συνέντευξης καθώς και τη θέση του διερμηνέα στην αίθουσα της συνέντευξης. Η μετάφραση ελέγχεται από δεύτερο διερμηνέα για εξασφάλιση της ακρίβειας.
- Διερευνητικές συνεντεύξεις με ασυνόδευτα παιδιά και παιδιά που ζητούν άσυλο τηρούνται από τις αρμόδιες αρχές μετανάστευσης, τον νόμιμο κηδεμόνα του παιδιού και άλλους σχετικούς επαγγελματίες,
- Ένας κατάλογος ελέγχου καθοδηγεί την ομάδα παρακολούθησης και διασφαλίζει πως όλοι είναι ξεκάθαρα ενήμεροι για τους ρόλους και τις ευθύνες τους,
- Η αναίτια οικογένεια και οι φροντιστές δεν επιτρέπεται να παρακολουθούν τη δικανική συνέντευξη.

Προσαρμοσμένο σε παιδί

- Ο αριθμός των συνεντεύξεων περιορίζεται στον ελάχιστο απαραίτητο για την ποινική διερεύνηση,
- Ο ίδιος επαγγελματίας διεξάγει τις συνεντεύξεις εάν χρειάζονται πολλαπλές συνεντεύξεις,
- Η συνέντευξη προσαρμόζεται στην κατάσταση και στα χαρακτηριστικά, το πολιτισμικό υπόβαθρο, τη συναισθηματική κατάσταση,
- Διερευνώνται και αντιμετωπίζονται ειδικές ανάγκες,
- Παρέχεται μετάφραση εάν χρειάζεται.

Σεβασμός του δικαιώματος του εναγόμενου σε δίκαιη δίκη και «ισότητα όπλων»:

- Ο δικηγόρος υπεράσπισης έχει τη δυνατότητα να κάνει ερωτήσεις στο παιδί μετά την αποκάλυψη, για παράδειγμα μέσω δεύτερης συνέντευξης με το παιδί,
- Εάν ζητηθεί δεύτερη συνέντευξη, περιορίζεται σε πρόσθετες ερωτήσεις και δεν περιλαμβάνει την επανάληψη ερωτήσεων από την πρώτη συνέντευξη,
- Εάν ζητηθεί δεύτερη συνέντευξη, διεξάγεται από τον ίδιο επαγγελματία που διεξήγαγε την πρώτη συνέντευξη,
- Ο κατηγορούμενος ως δράστης δεν έχει πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του Barnahus, αλλά επιτρέπεται να παρακολουθήσει τη συνέντευξη μέσω οπτικοακουστικής μετάδοσης.

«Περιμένουν από τα παιδιά να απαντήσουν σε κάποιες δυσάρεστες ερωτήσεις και τους ρωτούν με επίσημο τόνο, πράγμα που κάνει τα παιδιά να αισθάνονται άβολα και τα δυσκολεύουν να απαντήσουν» - Κορίτσι 15 ετών, θύμα σεξουαλικής κακοποίησης.

«Αυτοί οι άνθρωποι που κάνουν τις συνεντεύξεις, νομίζω ότι είναι τα πιο σημαντικά άτομα, πρέπει να είναι ήρεμα και φιλικά. Είναι το κλειδί.» — Αγόρι 16 ετών, θύμα ενδοοικογενειακής βίας.

«Δεν πρέπει να βασανίζουν το παιδί να λέει την ιστορία τόσες φορές ... Είναι πολύ βασανιστικό. Απλά μια φορά είναι αρκετή, υποθέτω, για παράδειγμα... Απευθείας στον ψυχολόγο, αυτός να το πει σε έναν ερευνητή, και τότε αυτός θα πρέπει να μεταβιβάσει όλες τις μαρτυρίες στον δικαστή και το παιδί δεν θα πρέπει να καλείται ξανά. Και στη χειρότερη περίπτωση, το παιδί πρέπει να το πει στον δικαστή ... αλλά όχι στο δικαστήριο». — Κορίτσι 14 ετών, θύμα σεξουαλικής κακοποίησης.

«Ήταν δυσάρεστο για μένα να πρέπει να επαναλάβω αρκετές φορές ό,τι έγινε - αστυνομικοί, αξιωματικοί της έρευνας, προκαταρκτικοί αξιωματικοί έρευνας, δεν ξέρω τι ακριβώς ήταν, αλλά ήταν δυσάρεστο ότι έπρεπε να επαναλάβω το ίδιο πράγμα περισσότερες από μία φορές». — Αγόρι 16 ετών, θύμα και μάρτυρας σεξουαλικής κακοποίησης.

Πρότυπο 7: Ιατρική εξέταση

Ποιο είναι το πρότυπο;

7.1 Αξιολόγηση: Ιατρικές αξιολογήσεις ή/και ιατροδικαστικές αξιολογήσεις διεξάγονται συστηματικά στις εγκαταστάσεις του Barnahus από εξειδικευμένο προσωπικό⁵⁵.

7.2 Θεραπεία: Ιατρική θεραπεία διεξάγεται στις εγκαταστάσεις του Barnahus (εκτός εάν είναι επείγοντα ή περίπλοκα περιστατικά που απαιτούν ειδικές παρεμβάσεις σε νοσοκομειακό περιβάλλον, ως εξωτερικό ή νοσηλευόμενο ασθενή).

7.3 Προσωπικό: Η ιατρική εξέταση διεξάγεται από εξειδικευμένο προσωπικό που εκπαιδεύεται στην αναγνώριση δεικτών σωματικής, σεξουαλικής ή ψυχολογικής κακοποίησης καθώς και στην παραμέληση παιδιών.

7.4 Αναθεώρηση και σχεδιασμός περιστατικού: Το ιατρικό προσωπικό είναι παρόν σε συναντήσεις αναθεώρησης και σχεδιασμού περιστατικών, ανάλογα με την περίπτωση.

7.5 Πληροφόρηση και συμμετοχή παιδιού: Τα παιδιά και η οικογένεια/φροντιστές λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες και απαραίτητες θεραπείες και μπορούν να επηρεάσουν το χρονοδιάγραμμα, τον χώρο και την οργάνωση των παρεμβάσεων.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις απόψεις του παιδιού
- Παροχή πληροφοριών

- Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση
- Παροχή βοήθειας και υποστήριξης
- Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας
- Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις/εκπαίδευση και εργαλεία
- (Ιατροδικαστική) Οι ιατρικές εξετάσεις περιορίζονται στο ελάχιστο

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) υπογράμμισε ότι διαφορετικά είδη στήριξης των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών, ψυχικής υγείας, κοινωνικών και νομικών υπηρεσιών, θα πρέπει να διατίθενται στο παιδί και στους αναίτιους φροντιστές και σε άλλα μέλη της οικογένειας. Η CRC προωθεί επίσης την παρακολούθηση σε ακολουθία και μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις. Η στήριξη των θυμάτων θα πρέπει να αποφασίζεται με συμμετοχική προσέγγιση και να μην υπόκειται σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ιδιαίτερη προσοχή με δέουσα βαρύτητα, πρέπει να δίδεται στην ενθάρρυνση έκφρασης των απόψεων του παιδιού (CRC General Comment no 13). Η CRC υπογραμμίζει επιπλέον μέτρα για προώθηση της σωματικής και ψυχολογικής στήριξης των θυμάτων βίας, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών υπηρεσιών. Η ιατρική εξέταση/θεραπεία και η ενδεχόμενη παραπομπή σε εξειδικευμένη ιατρική περίθαλψη πρέπει να αποτελούν μέρος των υπηρεσιών που προσφέρονται στο Barnahus, για να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των θυμάτων, στην υγεία και να εξασφαλίζονται οι εγκληματολογικές αποδείξεις (CRC General Comment no 13). Δείτε επίσης CoE Guidelines on child-friendly health care (2011) Ch. IV.19

Έρευνα και Εμπειρία: Ένα παιδί μπορεί να βιώσει πολλές μορφές κακοποίησης και αμέλειας, μερικές από τις οποίες μπορεί εύκολα να μην

⁵⁵ Μια ιατρική εξέταση μπορεί να περιγραφεί ως εξέταση για τραυματισμούς και λήψη δειγμάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε αστυνομική έρευνα ή στο δικαστήριο.

εντοπιστούν χωρίς ιατρική εξέταση. Έτσι, η ιατρική εξέταση του κάθε παιδιού θα αυξήσει τη διαγνωστική ακρίβεια σε κάθε περίπτωση.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Αξιολόγηση

- Οι ιατρικές αξιολογήσεις ή/και οι ιατροδικαστικές αξιολογήσεις διεξάγονται στις εγκαταστάσεις του Barnahus

Θεραπεία

- Η ιατρική περίθαλψη διεξάγεται στις εγκαταστάσεις του Barnahus. Το Barnahus συνεργάζεται με ένα τοπικό νοσοκομείο για παραπομπή σχετικών περιπτώσεων για περαιτέρω αξιολόγηση και θεραπεία, συμπεριλαμβανομένων έκτακτων ή περίπλοκων περιστατικών που απαιτούν ειδικές παρεμβάσεις σε νοσοκομειακό περιβάλλον, ως εξωτερικό ή νοσηλεύσιμο ασθενή, καθώς και με νοσοκομεία που παραπέμπουν περιστατικά που τους ανησύχησαν στην υπηρεσία.

Προσωπικό

- Η ιατρική αξιολόγηση και θεραπεία στο Barnahus διεξάγονται από παιδίατρο, γυναικολόγο, ιατροδικαστή ή ειδική νοσηλεύτρια με εξειδικευμένη εκπαίδευση στην παιδική κακοποίηση και παραμέληση αναλόγως των αναγκών του παιδιού,

- Το προσωπικό είναι εκπαιδευμένο στη φωτογραφική τεκμηρίωση τραυμάτων και κακοποίησης στο σώμα του θύματος,
- Το προσωπικό έχει πρόσβαση και είναι εκπαιδευμένο να χρησιμοποιεί εξοπλισμό φιλικό προς το παιδί για γενική εξέταση και εξέταση των γεννητικών οργάνων στο Barnahus (π.χ. βίντεο-κολποσκόπιο για εξέταση σεξουαλικής κακοποίησης και υψηλής ευκρίνειας κάμερα για σωματική κακοποίηση). Εάν δεν υπάρχει τέτοιος εξοπλισμός, τότε το παιδί παραπέμπεται σε υπηρεσία η οποία μπορεί να διεξάγει την εξέταση χωρίς καθυστέρηση.

Αναθεώρηση και σχεδιασμός περιστατικών

- Το ιατρικό προσωπικό είναι παρόν στο φόρουμ για την αναθεώρηση και προγραμματισμό των περιστατικών, που πραγματοποιείται κατά την αρχική αξιολόγηση και για μετα-παρακολούθηση, αναλόγως της περίπτωσης.

Πληροφορίες και Συμμετοχή του Παιδιού

- Τα παιδιά και οι φροντιστές λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση και τις διαθέσιμες θεραπείες,
- Το Barnahus ενθαρρύνει και δίνει δέουσα βαρύτητα στις απόψεις του παιδιού σχετικά με την αξιολόγηση και τη θεραπεία.

Πρότυπο 8: Υπηρεσίες Θεραπείας

Ποιο είναι το πρότυπο;

8.1 Αξιολόγηση και Θεραπεία⁵⁶: Η αξιολόγηση και η θεραπεία διατίθενται, ως ρουτίνα, για τα παιδιά-θύματα και μάρτυρες που παραπέμπονται στο Barnahus.

8.2 Προσωπικό: Οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας και η θεραπεία παρέχονται από επαγγελματίες με ειδική εκπαίδευση και εμπειρογνώμοσύνη.

8.3 Πληροφορίες και συμμετοχή του παιδιού: Παιδιά και οικογένειες/φροντιστές λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες θεραπείες και μπορούν να διαμορφώσουν το ωράριο, τον τόπο και το είδος των παρεμβάσεων.

8.4 Παρεμβάσεις Κρίσης: Το Barnahus έχει σαφή οργανωτική δομή και μόνιμο προσωπικό, το οποίο συστηματικά προσφέρει παρεμβάσεις στήριξης σε κρίση για το παιδί και στα αναίτια μέλη της οικογένειας/φροντιστές, εφόσον χρειάζεται.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Διεθνείς και Ευρωπαϊκές νομικές υποχρεώσεις: Το Άρθρο 39 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) απαιτεί από τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λάβουν «όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και της κοινωνικής επανένταξης οποιουδήποτε παιδιού θύματος, οποιασδήποτε μορφής παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης [...]».

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Λαμβάνονται δεόντως υπόψη τις απόψεις του παιδιού
- Δικαίωμα στη διερμηνεία και τη μετάφραση
- Παροχή βοήθειας και υποστήριξης
- Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας
- Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις/εκπαίδευση και εργαλεία

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει ότι διαφορετικά είδη στήριξης των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών, ψυχικής υγείας, κοινωνικών και νομικών υπηρεσιών, θα πρέπει να διατίθενται στο παιδί και στους αναίτιους φροντιστές και σε άλλα μέλη της οικογένειας. Η CRC προωθεί επίσης τη μετα-παρακολούθηση και μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις. Η στήριξη των θυμάτων θα πρέπει να αποφασίζεται με συμμετοχική προσέγγιση και να μην υπόκειται σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενθάρρυνση έκφρασης των απόψεων του παιδιού, με τη δέουσα βαρύτητα (CRC General Comment αριθμ. 13). Η CRC επιβεβαιώνει επίσης πως η θεραπεία είναι μια από τις πολλές υπηρεσίες που χρειάζεται για την «προώθηση σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και κοινωνικής επανένταξης» για παιδιά που έχουν βιώσει βία. Σύμφωνα με το άρθρο 39 της UNCRC, αυτή η θεραπεία πρέπει να γίνεται «σε ένα περιβάλλον που προάγει την υγεία, τον σεβασμό και την αξιοπρέπεια του παιδιού». Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενθάρρυνση έκφρασης των απόψεων του παιδιού, με τη δέουσα βαρύτητα. Η CRC τονίζει επίσης πως οι υπηρεσίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τις αναίτιες οικογένειες (CRC General Comment no 13). Δείτε επίσης: CoE Guideline of Child-friendly justice⁴⁵ (2011) Ch. V.J.; CoE Rec on Child-friendly social services

⁵⁶ Η διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών και η διαμόρφωση ενός σχεδίου θεραπείας μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης.

(2011) Ch. IV.B, V.E.1-3 και EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems, Πρότυπα 1 και 6.

Έρευνα και Εμπειρία: Η αποτελεσματική θεραπεία για το παιδί και την αναίτια οικογένεια/φροντιστές, εφόσον χρειάζεται, μπορεί να μειώσει τις αρνητικές κοινωνικές, συναισθηματικές και αναπτυξιακές επιπτώσεις του τραύματος στο παιδί. Η αποφυγή της αδικαιολόγητης καθυστέρησης είναι κεντρικής σημασίας για την εξασφάλιση αποτελεσματικής θεραπείας. Ως εκ τούτου, η αναγκαία θεραπεία πρέπει να προσφέρεται όσο το δυνατόν συντομότερα στα παιδιά και τα μέλη της αναίτιας οικογένειας/φροντιστές.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Αξιολόγηση και Θεραπεία

- Η αξιολόγηση ψυχικής υγείας διεξάγεται συστηματικά στο Barnahus βάσει έγκυρων εργαλείων και ερωτηματολογίων, που χρησιμεύουν ως βάση στην ανάπτυξη ενός τεκμηριωμένου και βασισμένου στο τραύμα θεραπευτικού πλάνου,
- Η θεραπεία προσαρμόζεται στα προσωπικά χαρακτηριστικά του παιδιού συμπεριλαμβανομένου του ηλικιακού, αναπτυξιακού, γλωσσικού, γνωστικού, και κοινωνικού επίπεδου, του πολιτισμικού υπόβαθρου και της συναισθηματικής κατάστασης,
- Η πρώτη επίσημη θεραπευτική συνεδρία ξεκινά αμέσως μετά τη δικανική συνέντευξη, το συντομότερο δυνατό, ούτως ώστε να αποφευχθεί ο επηρεασμός της αφήγησης του παιδιού, αποφεύγοντας παράλληλα αδικαιολόγητες καθυστερήσεις. Εάν χρειάζονται επείγουσες παρεμβάσεις, προσφέρεται θεραπεία με δικανική ευαισθησία⁵⁷,

- Εφόσον χρειάζεται, στα παιδιά προσφέρεται βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη θεραπεία. Εάν το Barnahus δεν προσφέρει μακροπρόθεσμη θεραπεία, το παιδί παραπέμπεται σε άλλη υπηρεσία θεραπευτική/ψυχικής υγείας που προσφέρει μακροπρόθεσμη θεραπεία,
- Η αξιολόγηση και η θεραπεία ουδέποτε εξαρτώνται από την προθυμία του θύματος να συνεργαστεί στην ποινική διερεύνηση, δίωξη ή δίκη.

Προσωπικό

- Τα μέλη του προσωπικού που παρέχουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας έχουν λάβει εξειδικευμένη εκπαίδευση για την αξιολόγηση και θεραπεία των παιδιών-θύματων και μαρτύρων βίας,
- Τα μέλη του προσωπικού έχουν τακτικά πρόσβαση σε ευκαιρίες εκπαίδευσης, καθοδήγησης, εποπτείας και συμβουλευτικής.

Πληροφορίες και συμμετοχή του παιδιού

- Στα παιδιά και στους αναίτιους γονείς/κηδεμόνες προσφέρονται συστηματικά πληροφορίες σε σχέση με τις διαθέσιμες θεραπείες που μπορούν να λάβουν,
- Τα παιδιά και οι αναίτιοι γονείς/κηδεμόνες εφοδιάζονται με ευκαιρίες για να διαμορφώσουν το θεραπευτικό πλάνο, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου, τόπου και στησίματος
- Οι πληροφορίες και η θεραπεία είναι διαθέσιμα σε γλώσσα κατανοητή προς το παιδί και την οικογένεια/κηδεμόνες του
- Καταβάλλονται ιδιαίτερες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί ότι η υποστήριξη των θυμάτων ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες.

⁵⁷ Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν οι δικαστικές διαδικασίες συνεχίζονται και το παιδί μπορεί να έχει κληθεί ως μάρτυρας, κάτι που απαιτείται σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες.

Παρέμβαση Κρίσης

- Υπάρχει σαφής οργανωτική δομή και μόνιμο, εκπαιδευμένο προσωπικό για στήριξη σε κρίση στο Barnahus,
- Η στήριξη κρίσης προσφέρεται συστηματικά στο Barnahus σε όλα τα παιδιά και στα αναίτια μέλη της οικογένειας/κηδεμόνες που το έχουν ανάγκη.

Πρότυπο 9: Ανάπτυξη ικανοτήτων

Ποιο είναι το πρότυπο;

9.1 Εκπαίδευση επαγγελματιών: Τα μέλη της ομάδας του Barnahus και οι εμπλεκόμενοι φορείς παρέχουν τακτική εκπαίδευση στις συγκεκριμένες περιοχές της κατάρτισης τους και προσφέρουν κοινή εκπαίδευση σε εγκάρσια ζητήματα.

9.2 Καθοδήγηση, εποπτεία, συμβουλευτική: Τα μέλη της ομάδας του Barnahus έχουν πρόσβαση σε τακτική καθοδήγηση, εποπτεία, συμβουλευτική και αξιολόγηση από ομότιμους (peer review) τόσο σε σχέση με ατομικές περιπτώσεις όσο και στην αντιμετώπιση επαγγελματικών και προσωπικών συναισθηματικών εντάσεων, δεοντολογικών προκλήσεων στην εργασία με παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Διεθνείς και Ευρωπαϊκές νομικές υποχρεώσεις: Το Άρθρο 39 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) απαιτεί από τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λάβουν «όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και της κοινωνικής επανένταξης οποιουδήποτε παιδιού θύματος, οποιασδήποτε μορφής παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης [...]».

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Οι συνεντεύξεις διεξάγονται από ή μέσω επαγγελματιών εκπαιδευμένων για τον σκοπό αυτό
- Παροχή βοήθειας και υποστήριξης
- Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις/εκπαίδευση και εργαλεία.

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή των Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC) τονίζει πως είναι απαραίτητα τα μέτρα ευρείας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης των δικαιωμάτων του παιδιού στο άρθρο 19 της UNCRC. Οι επαγγελματίες θα πρέπει να λαμβάνουν «αρχική και ενδοϋπηρεσιακή γενική κατάρτιση και εκπαίδευση ειδικά για τον ρόλο (συμπεριλαμβανομένου του διατομεακού, όπου απαιτείται)». Η CRC αναφέρει επίσης ότι «οι επαγγελματίες που εργάζονται στο πλαίσιο του συστήματος προστασίας του παιδιού, πρέπει να εκπαιδεύονται σε διυπηρεσιακή συνεργασία και πρωτόκολλα συνεργασίας» (CRC General Comment no 13). Δείτε επίσης CoE Guideline of Child-friendly justice⁷² (2011); CoE Rec on Child-friendly social services (2011) and; EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems.

Έρευνα και Εμπειρία:

Το εξειδικευμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό υπογραμμίζεται ως βασικός δείκτης σύμφωνα με τα διάφορα πρότυπα αυτού του εγγράφου. Η συνεχής ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και εκπαίδευση των επαγγελματιών που σχετίζονται με το Barnahus είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση ειδικευμένου προσωπικού και υψηλού επιπέδου προδιαγραφών στις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η κοινή εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της πολυθεματικής και διυπηρεσιακής συνεργασίας της ομαδικής δουλειάς, για παράδειγμα οικοδομώντας μια κοινή κατανόηση και συναίνεση καθώς και με την καλύτερη κατανόηση όλων των ρόλων και αρμοδιοτήτων των αντίστοιχων φορέων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επαγγελματική συμπεριφορά, παρέχοντας υψηλής ποιότητας παρεμβάσεις και προστατεύοντας το προσωπικό από την επαγγελματική εξουθένωση, είναι επιτακτικό το προσωπικό να έχει πρόσβαση σε ατομική και ομαδική καθοδήγηση, εποπτεία, συμβουλευτική και αξιολόγηση ομότιμων σε τακτική βάση.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Εκπαίδευση επαγγελματιών

- Υπάρχει σαφές σχέδιο για την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού που εργάζεται με παιδιά στο Barnahus⁵⁸,
- Το προσωπικό του Barnahus έχει ατομικά πλάνα εκπαίδευσης τα οποία εφαρμόζονται πλήρως και επανεξετάζονται τακτικά,
- Στα μέλη της διυπηρεσιακής ομάδας προσφέρονται τακτικά κοινές εκπαιδεύσεις και δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, π.χ. σε διυπηρεσιακά και πολυθεματικά ζητήματα, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες του προσωπικού

Καθοδήγηση, εποπτεία, συμβουλευτική

- Τα μέλη της ομάδας του Barnahus έχουν πρόσβαση τόσο σε ατομική όσο και σε ομαδική καθοδήγηση, εποπτεία και επαγγελματική στήριξη,
- Τα μέλη της ομάδας του Barnahus έχουν πρόσβαση σε ατομική ή/και ομαδική συμβουλευτική που σχετίζεται με τα ατομικά περιστατικά και την αντιμετώπιση επαγγελματικών και προσωπικών συναισθηματικών δυσκολιών, προκλήσεων και δεοντολογικών διλημάτων κατά την εργασία με παιδιά θύματα και μάρτυρες βίας.

⁵⁸ Η εκπαίδευση μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: την ανάπτυξη των παιδιών, την κατανόηση του φαινομένου της κακοποίησης και της αμέλειας των παιδιών, την διεξαγωγή δικαστικών συνεντεύξεων, τη φιλική προς τα παιδιά και ευαίσθητη προσέγγιση κατά τη διεξαγωγή κλινικών και ιατροδικαστικών αξιολογήσεων, παρέχοντας διαφορετικές μορφές τεκμηριωμένης θεραπείας που

εστιάζεται σε τραύματα, την κατανόηση του νομικού πλαισίου και των απαιτήσεων, εντοπίζοντας τους παράγοντες κινδύνου και την υποστήριξη των οικογενειών που διατρέχουν κίνδυνο, με στόχο την αποφυγή της επανατραυματοποίησης και υποστηρίζοντας τους αναιτίους γονείς.

Πρότυπο 10: Πρόληψη: Ανταλλαγή πληροφοριών, ευαισθητοποίηση και ενίσχυση επαγγελματικών ικανοτήτων

Ποιο είναι το πρότυπο;

10.1 Συλλογή Δεδομένων, ανταλλαγή πληροφοριών και ευαισθητοποίηση: Συγκεντρωτικά και αναλυτικά δεδομένα/στατιστικά στοιχεία συλλέγονται και μοιράζονται με τα εμπλεκόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των υπεύθυνων για λήψη αποφάσεων, της ακαδημαϊκής κοινότητας, των επαγγελματιών προστασίας του παιδιού και το ευρύτερο κοινό. Σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση για τη βία κατά των παιδιών και το ρόλο των MD/IA παρεμβάσεων, η διευκόλυνση της έρευνας και η υποστήριξη τεκμηριωμένης νομοθεσίας, πολιτικής και διαδικασιών.

10.2 Ενίσχυση επαγγελματικών ικανοτήτων: Το Barnahus προσφέρει στοχευμένη δράση για ενίσχυση των ικανοτήτων και γνώσεων των επαγγελματιών που εργάζονται με τα παιδιά, για παράδειγμα οργανώνοντας εκπαιδευτικές επισκέψεις, ενημερωτικές συναντήσεις, διαλέξεις και παραγωγή γραπτού υλικού.

Γιατί πρέπει να πληρείται το παρόν πρότυπο;

Διεθνείς και Ευρωπαϊκές νομικές υποχρεώσεις: Το Άρθρο 39 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) απαιτεί από τα Συμβαλλόμενα Κράτη να λάβουν «όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της σωματικής και ψυχολογικής ανάκαμψης και της κοινωνικής επανένταξης οποιουδήποτε παιδιού θύματος, οποιασδήποτε μορφής παραμέλησης, εκμετάλλευσης ή κακοποίησης [...]».

Ευρωπαϊκές νομικές διατάξεις:

- Απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, της ταυτότητας και της εικόνας των παιδιών-θύματων και για την αποφυγή της δημόσιας διάδοσης οποιονδήποτε πληροφοριών θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναγνώρισή τους
- Εκπαίδευση και εργαλεία
- Δεδομένα και Παρακολούθηση
- Ευαισθητοποίηση
- Πρόληψη

Καθοδήγηση: Η Επιτροπή των Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού ενθαρρύνει την ανοιχτή συζήτηση για τη βία, συμπεριλαμβανομένων της εμπλοκής των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και της πολιτείας. Τα συμβαλλόμενα κράτη της UNCRC θα πρέπει επίσης να καθιερώσουν «ένα ολοκληρωμένο και αξιόπιστο εθνικό σύστημα συλλογής δεδομένων προκειμένου να διασφαλιστεί η συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των συστημάτων (αναλύσεις επιπτώσεων), υπηρεσιών, προγραμμάτων και εκβάσεων». Οι υπηρεσίες για παιδιά-θύματα και μάρτυρες βίας μπορούν να συνεισφέρουν με σημαντική συμβολή στη συλλογή δεδομένων (UNCRC General Comment no 13). Δείτε επίσης EC Reflection paper proposing 10 principles for integrated child protection systems, συμπεριλαμβανομένων των πρότυπων 3, 5, 6, 9.

Έρευνα και Εμπειρία: Η εργασία εκτός δομής, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή γενικών και συγκεκριμένων δεδομένων, στατιστικά και πληροφορίες για τη βία κατά των παιδιών και την παροχή πληροφοριών σχετικά με την επαρκή πρόληψη και διαχείριση, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μέτρο πρόληψης. Η εξωτερική ευαισθητοποίηση και ενίσχυση των ικανοτήτων μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη ευαισθητοποίησης και υποστήριξης του κοινού, στην ενίσχυση των ικανοτήτων των επαγγελματιών και στην αύξηση της υποστήριξης των παρεμβάσεων μεταξύ των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων και των νομοθετών. Η συνεργασία με τα Μ.Μ.Ε. μπορεί να

αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την προσέγγιση και ενημέρωση του κοινού. Σε κάθε συνεργασία με τα Μ.Μ.Ε., πρέπει να υπάρχουν επαρκής διασφάλιση για την προστασία της ταυτότητας και των συμφερόντων του παιδιού.

Παραδείγματα δεικτών ή/και αποδείξεις ότι το πρότυπο πληρείται

Προστασία του Παιδιού

- Μέτρα προστασίας των παιδιών και προστασίας της ιδιωτικότητας και των δεδομένων στο πλαίσιο των εργασιών που λαμβάνονται εκτός της δομής, συμπεριλαμβανομένων της ασφαλούς αποθήκευσης και περιορισμένης πρόσβασης σε δεδομένα,
- Έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται κατευθυντήριες γραμμές δεοντολογίας για τη συμμετοχή των ΜΜΕ,
- Κατευθυντήριες γραμμές για την κατάλληλη, σχετική και δεοντολογική συμμετοχή του Barnahus στην ευαισθητοποίηση, ανάπτυξη ικανοτήτων και τη συμβολή σε εκστρατείες, μελέτες, έρευνα, διαβουλεύσεις έχουν τεθεί και εφαρμόζονται με συνέπεια,
- Το προσωπικό του Barnahus είναι ενήμερο και έχει εκπαιδευτεί σε σχετικές δεοντολογικές κατευθυντήριες γραμμές.

Ευαισθητοποίηση και Ενίσχυση Ικανοτήτων

- Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις για τους επαγγελματίες, τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, την ακαδημαϊκή κοινότητα, τα μέσα ενημέρωσης και άλλους συναφείς φορείς οργανώνονται από το Barnahus,
- Το Barnahus προσφέρει διαλέξεις, εκπαιδεύσεις, εργαστήρια για επαγγελματίες και μαθητές,
- Το Barnahus συμβάλλει στις δημόσιες εκστρατείες όπως προβλέπεται.

Συλλογή Δεδομένων και Έρευνα

- Υπάρχει σύστημα συλλογής αναλυτικών δεδομένων και χρησιμοποιείται συστηματικά για τη συλλογή σχετικών αναλυτικών δεδομένων,
- Το Barnahus συμβάλλει στην έρευνα, σε μελέτες, σε έρευνες και διαβουλεύσεις, λαμβάνοντας υπόψη δεοντολογικά ζητήματα.

Μέσα Ενημέρωσης

- Η εργασία των μέσων ενημέρωσης, με σκοπό την υποστήριξη της πρόληψης και της ευαισθητοποίησης του κοινού, αποτελεί τυπική πτυχή της λειτουργίας της υπηρεσίας και περιλαμβάνεται σε περιγραφές θέσεων εργασίας των σχετικών υπαλλήλων,
- Σε σχετικά μέλη του προσωπικού του Barnahus προσφέρονται ευκαιρίες για εκπαίδευση στα Μ.Μ.Ε.

Συνδέοντας τις διατάξεις, τις νομικές υποχρεώσεις και τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Barnahus - Επισκόπηση

Ο πίνακας στις επόμενες σελίδες παρουσιάζει τη σχέση μεταξύ των ευρωπαϊκών προτύπων Barnahus και των βασικών νομικών υποχρεώσεων που καθορίζονται σε τρία ευρωπαϊκά νομικά μέσα: τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2010 για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση (Σύμβαση Lanzarote), την οδηγία της Ε.Ε. της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας (Οδηγία για την σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών) και της οδηγίας της Ε.Ε. της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 για τον καθορισμό ελάχιστων προτύπων για τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (οδηγία προς τα θύματα).

Η πρώτη στήλη του πίνακα (πρακτική/λειτουργικό πρότυπο) απαριθμεί τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Barnahus.

Στη δεύτερη στήλη αναφέρονται οι νομικές υποχρεώσεις, που είναι οι πλέον σχετικές με κάθε πρότυπο. Οι νομικές υποχρεώσεις απορρέουν από

το πλαίσιο των νομικών υποχρεώσεων του PROMISE. Το πλαίσιο αναπτύχθηκε στο έγγραφο αναφοράς PROMISE για το Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο και Καθοδήγησης⁵⁹, για τον καθορισμό των βασικών υποχρεώσεων έναντι των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και της συμμετοχής τους στις ποινικές διαδικασίες. Το πλαίσιο αυτό χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία προφίλ για κάθε σχετικό νόμο όσον αφορά αυτές τις βασικές υποχρεώσεις. Τα προφίλ των τριών οργάνων που καλύπτονται στον πίνακα μπορούν να βρεθούν παρακάτω.

Η τρίτη στήλη του πίνακα (νομικά μέσα) υποδεικνύει τα συγκεκριμένα άρθρα των τριών ευρωπαϊκών νομικών πράξεων που αναφέρονται παραπάνω και αφορούν τις σχετικές υποχρεώσεις. Η στήλη αυτή αναφέρεται επίσης στις αιτιολογικές σκέψεις αυτών των νομικών πράξεων, οι οποίες παρέχουν σημαντική ερμηνευτική καθοδήγηση σχετικά με τις νομικές υποχρεώσεις.

Μάθε περισσότερα

Το πλήρες κείμενο των σημείων και των άρθρων των αντίστοιχων νομικών πράξεων διατίθεται στην πλήρη έκδοση του παρόντος εγγράφου⁶⁰ ή στο PROMISE Compendium of Law and Guidance⁶¹.

59 O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and International Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series

60 Lind Haldorsson, Olivia (2017) European Barnahus Quality Standards: Guidance for Multidisciplinary and Interagency Response to Child Victims and Witnesses of Violence <http://www.childrenatrisk.eu/promise/european-barnahus-quality-standards/>

61 O'Donnell, Rebecca (2017) PROMISE Compendium of Law and Guidance: European and International Instruments concerning Child Victims and Witnesses of Violence, Stockholm, PROMISE Project Series

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
1.1. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού	Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος αποτελεί προτεραιότητα για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις οδηγίες	Victim Rights Directive: Σημείο 14, Άρθρο 1.2 Child Sexual Abuse Directive: Σημείο 2, 6, 30, Άρθρο 18.1 Lanzarote Convention: Άρθρο 30.1	Οι παραπομπές σε σημεία και άρθρα αναφέρονται σε γενικές υποχρεώσεις για την εξασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Δείτε τα Πρότυπα 1.2, 1.3, 4-10 για συγκεκριμένες νομικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με συγκεκριμένη πρακτική.
1.2. Το δικαίωμα να ακουστεί και να πάρει πληροφορίες	Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις απόψεις του παιδιού	Victim Rights Directive: Σημείο 14, 42, Άρθρο 1.2; 10.1 Sexual Abuse Directive: 19.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 14.1,31.1	Δείτε επίσης το Πρότυπο 6, Δικανικές Συνεντεύξεις σχετικά με το δικαίωμα ακρόασης σε ποινικές έρευνες. Δείτε επίσης τα Πρότυπα 7 και 8.
	Παροχή πληροφοριών	Victim Rights Directive: Σημείο 21, 26, 30, 31, Άρθρο 1.1.; 3; 4; 6 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.1 a, b, 31.2, 31.6	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 6, 7 and 8.
	Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση	Victim Rights Directive: Σημείο 34, 36, Άρθρο 5.2-3; 7.1-7.8 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.6	Δείτε επίσης Πρότυπα 6 και 8. Το άρθρο 31.6 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνεται εδώ, λόγω της αναφοράς του στις πληροφορίες που παρέχονται σε γλώσσα που μπορεί να κατανοήσει το παιδί.
	Δυνατότητα εντολής να ακουστεί το παιδί θύμα μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνολογιών επικοινωνίας	Victim Rights Directive: Άρθρο 23.3 (a) (b) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.5 (b) Lanzarote Convention: Άρθρο 36.2 b	Δείτε επίσης το Πρότυπο 6.
1.3. Εμποδίζοντας αδικαιολόγητη καθυστέρηση	Να μην υπάρχει αδικαιολόγητη καθυστέρηση μεταξύ της υποβολής στοιχείων και των συνεντεύξεων	Victim Rights Directive: Άρθρο 20. (a) Child Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 (a) Lanzarote Convention: Άρθρο 30.3, Art 35.1.a.	Οι παραπομπές στα σημεία και στα άρθρα περιλαμβάνονται εδώ, όπου υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές που σχετίζονται με την πρόληψη αδικαιολόγητης καθυστέρησης.
	Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των ανείτων μελών της οικογένειας	Victim Rights Directive: Άρθρο 22.1	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 5, 7

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΟΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	Παροχή πληροφοριών	Victim Rights Directive: Άρθρο 4.1, 6.1 Lanzarote Convention: Άρθρο 31. 2	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 1.2.
	Παροχή βοήθειας και υποστήριξης	Child Sexual Abuse Directive: Άρθρο 18.2, 18.3	Δείτε επίσης το Πρότυπο 8.
2. Πολυθεματική και διυπηρεσιακή συνεργασία στο Barnahus	Πολυθεματική/ συντονισμός/ συνεργασία	Victim Rights Directive: Σημείο 38, 62, Άρθρο 26. 1 Lanzarote Convention: Άρθρο 10.1, 10.3, 11.1	Δείτε επίσης το άρθρο 5.3 και το άρθρο 15 της Σύμβασης Lanzarote σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και το άρθρο 38.1 α-γ σχετικά με τη διεθνή συνεργασία.
3. Ομάδα-στόχος	Μη διάκριση	Victim Rights Directive: Σημείο 9, 10, 15, 19, 66, Άρθρο 1 ; 22.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 2	Τα σημεία και τα άρθρα που αναφέρονται εδώ ορίζουν μια ευρεία υποχρέωση να διασφαλιστεί πως όλα τα παιδιά έχουν ίσα δικαιώματα και πρόσβαση στη δικαιοσύνη και βοήθεια.
	Διατάξεις σχετικά με τον εντοπισμό των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων ειδικών διατάξεων που προσδιορίζουν τα παιδιά ως θύματα εγκληματικών πράξεων, όπως η πρόβλεψη για την ηλικία, τα μέλη της οικογένειας.	Victim Rights Directive: Σημείο 19, Άρθρο 1; 2.1, 17, 24.2 Sexual Abuse Directive: Άρθρο 18.2, 18.3, 19.5 Lanzarote Convention: Άρθρο 3 a, 11.2, 14.4, 34.2, 35.3	Αυτά τα άρθρα σχετίζονται άμεσα με τις δικανικές συνεντεύξεις, τον διαμεσολαβητικό προγραμματισμό και τη διαχείριση περιπτώσεων, την ιατρική εξέταση και τις θεραπευτικές υπηρεσίες.
4. Περιβάλλον φιλικό προς το παιδί	Οι συνεντεύξεις πραγματοποιούνται σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό.	Victim Rights Directive: Άρθρο 9.1.; 9.3; 12. 1; 18; 22. 1; 22.4; 26 Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 35.1.b	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 6.
	Δικαίωμα αποφυγής επαφής μεταξύ θύτη και θύματος.	Victim Rights Directive: Άρθρο 19 1.-2 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30	Δείτε επίσης τα άρθρα της Σύμβασης Lanzarote 31.1. Δείτε επίσης το Πρότυπο 6.
5. Διυπηρεσιακή Διαχείριση Περιπτώσεων	Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος αποτελεί πρωταρχική μέριμνα για την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις οδηγίες	Victim Rights Directive: Άρθρο 1 (c) 2 Sexual Abuse Directive: 18.1, 19.2 Lanzarote Convention: Άρθρο 30.1	Η διυπηρεσιακή ομάδα πρέπει να λαμβάνει το συμφέρον του παιδιού ως βασικό παράγοντα σε όλους τους τομείς σχεδιασμού και διαχείρισης περιπτώσεων.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας	Victim Rights Directive : Σημείο 9, 55, 56, 58, Άρθρο 22.1-7 Sexual Abuse Directive : 19.3	Τα σημεία και τα άρθρα εδώ, αναφέρονται στον ρόλο της διυπηρεσιακής ομάδας για τη διεξαγωγή μεμονωμένων αξιολογήσεων και την ανάπτυξη σχεδίων.
	Πολυθεματική/ συντονισμός/ συνεργασία	Victim Rights Directive : Σημείο 62, Άρθρο 26. 1 Lanzarote Convention : Άρθρο 10.1	Δείτε επίσης το άρθρο 38.1 α-γ της Σύμβασης Lanzarote σχετικά με τη διεθνή συνεργασία.
	Διατάξεις κύκλου εμπιστοσύνης	Victim Rights Directive : Σημείο 18 Sexual Abuse Directive : Σημείο 30, Άρθρο 19.1 Lanzarote Convention : Άρθρο 14.1	Τα άρθρα αναφέρονται στον ρόλο της διυπηρεσιακής ομάδας για την εξασφάλιση της προστασίας των παιδιών από περαιτέρω κακοποίηση.
6. Δικανικές συνεντεύξεις	Παροχή πληροφοριών	Victim Rights Directive : Σημείο 21, 26, 30, 31, Άρθρο 1.1.; 3.1-3; 4.1-2; 6 Lanzarote Convention : Άρθρο 31.1, 31.2	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 1.2
	Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση	Victim Rights Directive : Άρθρο 9.1.; 9.3; 12. 1; 18; 22. 1; 22.4; 26 Lanzarote Convention : 31.6	Δείτε επίσης το Πρότυπο 1.2. Το άρθρο 31.6 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνεται εδώ λόγω της αναφοράς του στις πληροφορίες που παρέχονται σε γλώσσα που μπορεί να κατανοήσει το παιδί.
	Προσαρμοσμένες διαδικασίες στις έρευνες και στις δικαστικές διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά	Victim Rights Directive : Σημείο 58, 59, 66, Άρθρο 1.1, 18, 23. 1. Lanzarote Convention : Άρθρο 30.1-4, 31.1	Δείτε επίσης το πρότυπο 1.1-1.3. Το πρότυπο 1.3 περιλαμβάνει μια νομική υποχρέωση που διασφαλίζει ότι δεν υπάρχει αδικαιολόγητη καθυστέρηση μεταξύ της καταγγελίας και των συνεντεύξεων.
	Διεξάγονται συνεντεύξεις, όπου είναι απαραίτητο, σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό	Victim Rights Directive : Άρθρο 23.2 (b) Sexual Abuse Directive : Άρθρο 20.3 Lanzarote Convention : Άρθρο 35.1 (b)	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 4.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	Οι συνεντεύξεις διεξάγονται από ή μέσω επαγγελματιών εκπαιδευμένων για τον σκοπό αυτό	Victim Rights Directive: Άρθρο 23.2 (b) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 (c) Lanzarote Convention: Άρθρο 35.1 (c)	Δείτε επίσης την Κατάρτιση και τα Εργαλεία παρακάτω.
	Τα ίδια πρόσωπα, αν είναι εφικτό και όπου χρειάζεται, διεξάγουν όλες τις συνεντεύξεις με παιδιά	Victim Rights Directive: Άρθρο 23.2 (c) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 (d) Lanzarote Convention: Άρθρο 35.1 (d)	
	Συνεντεύξεις θυμάτων σεξουαλικής βίας, βίας λόγω φύλου ή βίας σε στενές σχέσεις διεξάγονται από άτομα του ίδιου φύλου	Victim Rights Directive: Άρθρο 23.2 (d)	
	Ο αριθμός των συνεντεύξεων είναι όσο το δυνατόν περιορισμένος και οι συνεντεύξεις διεξάγονται μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο και για τους σκοπούς των ερευνών και των διαδικασιών	Victim Rights Directive: Άρθρο 20(b) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 (e) Lanzarote Convention: Άρθρο 35.1 (e)	
	Όλες οι συνεντεύξεις με το παιδί-θύμα ή ενδεχομένως το παιδί-μάρτυρα μπορούν να καταγραφούν οπτικοακουστικά και οι εν λόγω εγγραφές μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινικές διαδικασίες	Victim Rights Directive: Άρθρο 24. 1 (a) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.4 4 Lanzarote Convention: Άρθρο 35.2	Δείτε επίσης το Πρότυπο 1.2.
	Δυνατότητα δικαστικής εντολής ώστε να ακουστεί το παιδί-θύμα μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνολογιών επικοινωνίας	Victim Rights Directive: Σημείο 58, Άρθρο 23.3 (a) (b) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.5 (b) Lanzarote Convention: Άρθρο 36.2 b	Δείτε επίσης το Πρότυπο 1.2.
	Δικαίωμα αποφυγής επαφής μεταξύ θύτη και θύματος	Victim Rights Directive: Σημείο 58, Άρθρο 19 1.-2 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.1	Δείτε επίσης το Πρότυπο 4.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	Εκπαίδευση και εργαλεία	Victim Rights Directive: Σημείο 61, 63, Άρθρο 25 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30 A Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2, 35.1 (c), 36.1	Δείτε επίσης το πρότυπο 9.
	Πολυθεματική/ συντονισμός/ συνεργασία	Victim Rights Directive: Σημείο 38, 62, Άρθρο 26. 1 Lanzarote Convention: Άρθρο 10.1.	Δείτε επίσης το πρότυπο 5.
7. Ιατρική εξέταση	Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις απόψεις του παιδιού	Victim Rights Directive: Άρθρο 1. 2; 10.1 and 10.2 Sexual Abuse Directive: 19.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 14.1	Δείτε επίσης το πρότυπο 1.2.
	Παροχή πληροφοριών	Victim Rights Directive: Άρθρο 1.1.; 3; 4; 6 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.1, 31.6	Δείτε επίσης το πρότυπο 1.2.
	Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση	Victim Rights Directive: Άρθρο 5.2-3; 7.1-7.8 Lanzarote Convention: 31.6	Δείτε επίσης το πρότυπο 1.2. Το άρθρο 31.6 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνεται εδώ λόγω της αναφοράς του στις πληροφορίες που παρέχονται σε γλώσσα που μπορεί να καταλάβει το παιδί.
	Παροχή βοήθειας και υποστήριξης	Victim Rights Directive: Σημείο 38, Άρθρο 8. 1-5, 9. 1.-3, 25. 4 Sexual Abuse Directive: Σημείο 31, Άρθρο 18.1 Lanzarote Convention: Άρθρο 14.1	
	Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας	Victim Rights Directive: Σημείο 9, 55, 56, Άρθρο 22. 1, 22.4 Sexual Abuse Directive: 19.3	Δείτε επίσης το Πρότυπο 5.
	Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική	Victim Rights Directive: Άρθρο 25.4 Sexual Abuse Directive: Σημείο 36	Δείτε επίσης το Πρότυπο 9.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΟΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις / Εκπαίδευση και Εργαλεία	Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2	
	ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ: (Ιατροδικαστική) Οι ιατρικές εξετάσεις περιορίζονται στο ελάχιστο	Victim Rights Directive: Άρθρο 20 (c) (d)	
8. Θεραπευτικές Υπηρεσίες/ Ψυχική Υγεία	Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις απόψεις του παιδιού	Victim Rights Directive: Άρθρο 1. 2; 10.1 and 10.2 Sexual Abuse Directive: 19.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 14.1	Δείτε επίσης το Πρότυπο 1.2.
	Παροχή πληροφοριών	Victim Rights Directive: Άρθρο 1.1.; 3; 4; 6 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.1, 31.6	
	Δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση	Victim Rights Directive: Άρθρο 5.2-3; 7.1-7.8 Lanzarote Convention: 31.6	Δείτε επίσης το Πρότυπο 1.2. Το άρθρο 31.6 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνεται εδώ λόγω της αναφοράς του στις πληροφορίες που παρέχονται σε γλώσσα που μπορεί να καταλάβει το παιδί.
	Παροχή βοήθειας και υποστήριξης	Victim Rights Directive: Άρθρο 1.1, 8. 1-5, 9, 17, 25. 4 Sexual Abuse Directive: Σημείο 31, Άρθρο 18.2, 18.3, 19.1-19.5 Lanzarote Convention: Art 11.1, Art 14.1, 14.4	Δείτε επίσης το άρθρο 38.1 β της σύμβασης της Lanzarote σχετικά με την πολυεπιστημονικότητα σε σχέση με τη διεθνή συνεργασία.
	Ατομική αξιολόγηση της κατάστασης του κάθε παιδιού και των αναγκών των αναίτιων μελών της οικογένειας	Victim Rights Directive: Σημείο 9, 55, 56, 56, Άρθρο 22.1, 22.4 Sexual Abuse Directive: 19.3	Δείτε επίσης το Πρότυπο 5.
	Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις / Εκπαίδευση και Εργαλεία	Victim Rights Directive: Σημείο 66, Άρθρο 25.4 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30, 36 Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2	Δείτε επίσης το Πρότυπο 9.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
9. Ανάπτυξη ικανοτήτων	Οι συνεντεύξεις διεξάγονται από ή μέσω επαγγελματιών εκπαιδευμένων για τον σκοπό αυτό	Victim Rights Directive: Άρθρο 23.2 (b) Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.3 (c) Lanzarote Convention: Άρθρο 35.1 (c)	Δείτε επίσης το Πρότυπο 6.
	Παροχή βοήθειας και υποστήριξης	Victim Rights Directive: Σημείο 66, Άρθρο 8. 1-5, 9. 1.-3, 25. 4 Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 7 και 8.
	Συμμετοχή εκπαιδευμένων επαγγελματιών στην ψυχοκοινωνική αξιολόγηση, δικανική συνέντευξη και φυσικές εξετάσεις / Εκπαίδευση και Εργαλεία	Victim Rights Directive: Σημείο 61, 62, 66, Άρθρο 25 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30, 36, Άρθρο 20.3 (c) Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2, 35.1 (c) , 36.1	Δείτε επίσης τα Πρότυπα 6, 7 και 8.
10. Πρόληψη: ανταλλαγή πληροφοριών και ανάπτυξη εξωτερικών ικανοτήτων	Απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, της ταυτότητας και της εικόνας των παιδιών θυμάτων και για την αποφυγή της δημόσιας διάδοσης οποιονδήποτε πληροφοριών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναγνώρισή τους	Victim Rights Directive: Άρθρο 21. 1-2 Sexual Abuse Directive: Άρθρο 20.6 Lanzarote Convention: Άρθρο 31.1 (e)	Αυτή η νομική υποχρέωση είναι θεμελιώδης για το σύνολο των εργασιών της υπηρεσίας. Ωστόσο, τα νομικά μέσα επικεντρώνονται κυρίως σε αυτό, στο πλαίσιο των δικαστικών διαδικασιών.
	Εκπαίδευση και εργαλεία	Victim Rights Directive: Σημείο 61, 62, Άρθρο 25, 26.1 Sexual Abuse Directive: Σημείο 30, 36, Άρθρο 23.1, 23.3 Lanzarote Convention: Άρθρο 5.1, 5.2, 35.1 (c) , 36.1, 38	Το άρθρο 26.1 της Οδηγίας για τα Δικαιώματα των Θυμάτων και το άρθρο 38 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνονται εδώ λόγω της αναφοράς τους στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.
	Δεδομένα και Παρακολούθηση	Victim Rights Directive: Σημείο 62, 64 Sexual Abuse Directive: Σημείο 44 Lanzarote Convention: Άρθρο 10.2 (b)	Ενδέχεται επίσης να ενδιαφέρει το Κεφάλαιο X της Σύμβασης Lanzarote, το οποίο επικεντρώνεται στους μηχανισμούς παρακολούθησης σε επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΡΝΑΗΥΣ	ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΣΟ	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
	Ευαισθητοποίηση	<p>Victim Rights Directive: Σημείο 62, Άρθρο 26.2</p> <p>Sexual Abuse Directive: Σημείο 34, 45, Άρθρο 23.1- 23.3</p> <p>Lanzarote Convention: Άρθρο 5, 6 and 8</p>	
	Πρόληψη	<p>Victim Rights Directive: Άρθρο 26.1, 26.2</p> <p>Sexual Abuse Directive: Σημείο 34, 37, 45, Άρθρο 22, 23.1-3</p> <p>Lanzarote Convention: Άρθρο 4, 5.3, 7, 15, 16, 17, 38.</p>	<p>Δείτε επίσης τα άρθρα 10.1, 10.3 της Σύμβασης Lanzarote, τα οποία επικεντρώνονται στη συνεργασία για την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης. Το άρθρο 26.1 της οδηγίας για τα θύματα και το άρθρο 38 της Σύμβασης Lanzarote περιλαμβάνονται εδώ λόγω της αναφοράς τους στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.</p>

PROMISE

PROJECT SERIES

**The PROMISE Project Series
can be found at:
www.childrenatrisk.eu/promise**

Barnahus Quality Standards

Guidance for Multidisciplinary and Interagency
Response to Child Victims and Witnesses of
Violence

Enabling Child-Sensitive Justice

The Success Story of the Barnahus Model and its
Expansion in Europe

PROMISE Compendium of Law and Guidance

European and International Instruments concerning
Child Victims and Witnesses of Violence

The PROMISE Tracking Tool

Promoting Progress on Barnahus in Europe

Advocacy Guidance

This document was produced with co-funding from the European Union through the Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). This publication only reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

Επιμέλεια μετάφρασης Ελληνικών:
"Hope For Children"
CRC Policy Center.

